

Úspěšný život

GEORGE O. WOOD

Přeloženo z originálu v anglickém jazyce, The successful life od George Wooda. Vydáno nakladatelstvím Aglow Publications, 1984, ISBN O-930756-82-7. Přeložil Lukáš Makovička. Přeloženo a použito se svolením.

Úvod

Když Dr. Robert Frost navštěvoval církve, během modliteb v jedno nedělní ráno vznesl k Bohu tuto žádost: „Pane, pomoz jim vystavět dostatečně pevné základy, aby unesly tíhu, kterou na ně později položíš.“

Často o té modlitbě přemýšlím a obzvláště ve spojení s kázáním na hoře (Mt 5:3-7:29), protože právě v tomto kázání Ježíš pokládá základy křesťanského života a ukazuje nám, jak chce formovat náš život. Ti, kdo Ho vezmou vážně, vstřebají a začnou poslouchat Jeho slova, nasají toto kázání do své duše, budou mít sílu unést jakoukoli tíhu, projít každou zkouškou, přežít jakýkoli tlak.

Kázání na hoře následuje hned po souhrnu Ježíšovy služby uzdravování (Mt 4:23-25). Tělesná uzdravení vnějšího člověka se dějí okamžitě. V kázání na hoře se Ježíš obrací ke službě vnitřnímu člověku. Vnitřní uzdravení života zabere čas, musí proběhnout nějaký proces. Ježíš nám svým učením poskytuje prostředky, s jejichž pomocí můžeme přetvořit svůj život do Jeho plnosti.

Někdo řekl, že problémy lidí jsou čtverého druhu: ekologické (odcizení člověka od jeho prostředí), sociologické (odcizení člověka od člověka), psychologické (odcizení člověka uvnitř sebe sama) a teologické (odcizení člověka od Boha). Kázání na hoře nám ukazuje cestu z odcizení ke smíření.

Kázání začíná seznamem osmi vlastností, které chce Ježíš v našem životě rozvíjet. Jeho důraz je vždy na *bytí* spíše než na *dělání*. Jeho vůle pro naše životy není jen záležitost toho, kam máme jít (umístění), či co máme dělat (řízení). Zajímá se o to, jakým člověkem se stáváme.

Kapitola první

Duchovní utváření

Ježíš se v našem životě snaží vytvořit osm povahových rysů.

Chudí v duchu

První postoj, který v nás chce Ježíš mít, je abychom si byli vědomi vlastní potřeby: „*Blaze chudým v duchu. . .*“

Řekové mají dvě slova pro popis chudoby: jedno označuje chudého, kterému se nějak daří přežít, druhé popisuje *strádajícího* ubožáka – chudáka, který nemá vůbec nic a jistojistě zahyne, pokud se o něj někdo nepostará.

A právě to druhé slovo zde Ježíš používá: *strádající ubožák*.

Touto první „blažeností“ (jsou to všechno takové „budiž-postoje“¹) nám Ježíš říká, že člověk, který má dostatek sám u sebe, se nikdy nedostane do království Božího a království Boží do něj nikdy nevstoupí. Člověk, který říká: „Nejsem chudý, nemám potřebu spasení, dokážu to sám, nepotřebuji toho ukřižovaného Ježíše,“ – takový člověk zůstane mimo království.

Jen když si uvědomíme, že jsme v současnosti *strádající ubožáci* a nemáme nic, co bychom mohli Bohu dát, abychom získali dar věčného života, že ani naše nejlepší lidské úsilí nemůže zaplatit dluh hříchu, jen tehdy, když jsme si vědomí své absolutní potřeby, můžeme zůstat v Ježíšově společnosti a získat požehnání království („*jejich je království nebeské*“).

Chudoba v duchu, což je ve skutečnosti naprostá závislost na Bohu, je nezbytná nejen pro vstup do křesťanského života, je to nutná podmínka pro každou naši křesťanskou zkušenost. Ve chvíli, kdy se staneme nezávislími a cítíme se, jako bychom už vše zvládali dostatečně, Pán k nám mluví jako k Laodicejským: „*Vždyť říkáš: Jsem bohat, mám všechno a nic už nepotřebuji! A nevíš, že jsi ubohý, bédný a nuzný, slepý a nahý*“ (Zj 3:17).

Otázka k zamyšlení:

Ukazuje můj život, že jsem skutečně závislý na tom, že Pán naplní mé nejhlubší potřeby?

Ti, kdo pláčou

Druhý povahový rys, který v nás Ježíš touží mít, je abychom cítili zármutek nad trápením a hříchem: „*Blaze těm, kdo pláčou. . .*“

¹Anglické „beatitude“ (blaženost) zní podobně jako „be-attitude“ (budiž-postoj, postoj, který by měl být)

Tento budiž-postoj ve skutečnosti nemá nic společného s vyjádřením toho druhu smutku, jaký například pociťujeme na pohřbech. Takový zármutek je obyčejným a přirozeným lidským pocitem a zakouší ho jak věřící tak nevěřící.

Truchlení, o kterém je zde řeč, se pojí s královstvím. Znamená osobní citlivost na to, co zraňuje Boha, nás i ostatní.

Je to opak ducha, který říká: „Nestarám se. Dostali co dostali a patří jim to.“

Ti, kdo pláčou, jsou jako matka Tereza beroucí umírající dítě do své náruče, jako rodiče nesoucí duchovní břímě za svéhlavé dítě, nebo jako křesťan na kolenou začínající chápat, jak Ježíši tluče srdce pro duše a starosti lidí.

Plačící člověk je někdo, kdo se nezamkl na místě odděleném od bolesti, žalu, zármutku a zranění. Plačící člověk cítí lítost nad svými nedostatky právě tak jako nad selháními ostatních.

Když se neustále pachtíme za sebeuspokojením, opouštíme slzy muže plného bolesti a též jeho soucit.

Ti, kdo pláčou, dostávají útěchu – pomoc z Boží ruky. Ti, kdo nikdy nepláčou, zemřou v soběstředné marnosti.

Otázka k zamyšlení:

Jsem člověk, který je skutečně smutný kvůli zraněním, jež způsobil, a soucítí s ostatními zraněnými?

Pokorní

Třetí rys, který chce mít Ježíš ve svých učednících, je abychom se cvičili v té jemné síle disciplíny: „*Blaze pokorným. . .*“

Slovo *pokorný* dostalo špatný nádech. Většina lidí si spojuje pokorný se slabým, plachým nebo chabým. Je to takové slabošské slovo.

Původní význam slova, které Ježíš používá, je nicméně úplně jiný. *Pokorný* je pojem užívaný k popisu divokého hřebce, kterého zlomili – jeho síla je nyní pod kontrolou a zaměřená tak, aby byla užitečná. Slovo pokorný popisuje člověka, který je v rovnováze – někoho, kdo například ani nehromadí peníze, ani je nevyhazuje oknem. Pokora může také označovat jemnost.

A tak, když Ježíš volá své učedníky k pokoře, žádá nás, abychom se cvičili v jemné síle disciplíny. Jen takoví lidé mohou dostat zemi za dědictví, jen takové povahy dokáží neudělat ze všeho kůlničku na dříví. Pokorný člověk je někdo, kdo je ukázněný v poddanosti a umírněnosti.

Otázka k zamyšlení:

Snažím se stát ukázněným člověkem, vyváženou a jemnou osobou?

Hladoví a žízniví

Čtvrtá vlastnost, po které Ježíš touží, je abychom hladověli a žíznili po spravedlnosti.

U hladu a žízně rozpoznáváme různou závažnost. Náš hlad po jídle bude podstatně odlišný od hladu člověka, který má na celý týden jen malou hrstku rýže.

Ježíš mluví o větším hladu – hladu tak naléhavém, že musí být nasycen, nebo člověk zahyne.

Častokrát naše životní cíle zahrnují věci, které jsou mimo nás samotné: vlastnit dům, řídit nové auto, dostat to správné zaměstnání nebo mít slušnou finanční rezervu. Ale každou věc, za kterou se pachtím a je mimo mne, mohu ztratit. Můj dům, mé auto, mé zaměstnání mi může být odebráno... právě tak má rodina, mé zdraví, mí přátelé.

Když je vše ostatní pryč, co mi zůstane? Job čelil právě této otázce. Když ztratil všechno, jeho bezúhonnost mu zůstala. To, *kdo jsem*, mi nemůže být odebráno.

Ježíš chce abychom hladověli a žíznilo po tom, co nám nemohou sebrat, neboť se to nachází uvnitř nás – po spravedlnosti. A kdokoli hledá spravedlnost, nalezne Boha a bude nasycen.

Otázka k zamyšlení:

Je můj vnitřní život poznačen hlubokou touhou nalézt Boha a mít uvnitř sebe Jeho spravedlnost?

Milosrdní

Pátý osobní cíl, který před nás Ježíš pokládá, je abychom se naučili brát na sebe hanbu ostatních: „*Blaze milosrdným...*“

Ve své knize *Out of the Salt Shaker (Ze solničky)* vypráví Becky Pippert příběh církve v Portlandu v Oregonu, která chtěla zasáhnout lidi v univerzitním kampusu přes ulici. Začali se modlit, aby jim Pán pomohl studenty získat. Jednoho nedělního rána přišel do zaplněného sálu na bohoslužbu nějaký mladík z koleje. Byl bosý, měl dlouhé vlasy a na sobě tričko. Všechna místa už byla obsazená, a tak si to namířil uličkou mezi správně oblečenými, nádhernými křesťany a posadil se na zem před první lavici. Místností se začal šířit neklid. Po chvíli jeden ze starších svatých povstal ze své lavice a pomalu šel uličkou dopředu. Neklid vystřídalo napětí, když shromáždění očekávalo, že ten starý, důstojně vyhlížející muž vyvede mladíka ven. Jenže pak se stalo něco, co se navždy podepsalo na životě oné církve. Se značnou bolestí a těžkopádností kvůli svému věku a stavu svých kloubů se ten starý muž posadil na zem a zaujal místo na koberci vedle onoho studenta. V sále nezůstalo jediné oko suché.

Zde je člověk, který prokazoval milosrdenství, ztotožňoval se s odlišnými a zraněnými. Milosrdní dostávají zpět to, co dávají: milosrdenství.

Otázka k zamyšlení:

Chovám se k hanbě a potřebám druhých rezervovaně, nebo se s nimi ztotožňuji?

Čistá srdce

Šestá známka učedníka je to, že vítá pročištění svého vnitřního života: „*Blaze těm, kdo mají čisté srdce...*“

Čistota srdce se nikdy nedá dosáhnout vlastním úsilím. Pokud toužíte mít čisté srdce, předchází tomu prvních pět blažeností: buďte si vědomi potřeby, rmuďte se nad přítomností bolesti a hříchu, cvičte se v jemné síle disciplíny, hladovějte po Bohu,

berte na sebe hanbu ostatních – a potom sledujte, jak Bůh dává do vašeho srdce jako důsledek čistotu.

Jiné slovo pro čistotu je očistit, „*očistění v srdci*“. Všichni občas potřebujeme, aby naše srdce byla očistěna od hořkosti, zuřivosti, hněvu, žádostivosti, skleslosti. Když tyto věci naplňují naše srdce, nevidíme Boha.

Ale Duch Svatý je pro naše srdce tím, čím je slzná žláza pro oko. Jistě, nečistota se dostane do oka – ale slzná žláza oko zaplaví tekutinou, aby nečistota smyla. Jistě, na cestě životem nachytáme kdejakou nečistotu, ale když zůstaneme citliví na usvědčování Ducha Svatého, zakusíme obmytí odpuštěním skrze Kristovu krev.

Otázka k zamyšlení:

Jsem člověk, který Bohu dovolí vyčistit můj vnitřní život, nebo jsem už tak zamotaný do nepravostí, že nedokáži vidět Boha?

Ti, kdo působí pokoj

Sedmá vlastnost, po které náš Pán touží, je abychom byli lidmi, kteří působí pokoj: „*Blaze těm, kdo působí pokoj. . .*“

Milovat pokoj a působit ho není to samé. Působit pokoj znamená pohnout se z místa v hledišti do pole a jednat.

Působit pokoj znamená pomáhat urovnat spory mezi znesvářenými stranami. Ježíšův první úkol v této oblasti je ukončit nepřátelství mezi námi a Bohem. Když ho v tom následujeme, znamená to vzít na sebe úkol svědčit nekřesťanům, abychom se ve věci smíření stali Kristovými zástupci.

Také působíme pokoj, když se snažíme ukončit odcizení mezi manželem a manželkou, rodičem a dítětem, bratrem a sestrou, přítelem a přítelem nebo dvěma nepřáteli. Tím způsobem se ztotožňujeme se Synem Božím.

Otázka k zamyšlení:

Jsem známý jako člověk, který pomáhá přinášet pokoj do svízelných vztahů, a který se snaží, aby se nespasení lidé smířili s Bohem?

Pronásledování

Poslední z vlastností „bytí“, které chce Ježíš utvářet ve svých učednících, je že se naučíme nést svůj kříž: „*Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost. . .*“

Věrnost prvním sedmi blaženostem nevytvoří změkčilé lidi. Mít ve své osobnosti tyto vlastnosti znamená, že náš životní styl bude utvářený Bohem spíše než našimi vrstevníky.

To, že se stáváme podobnými Ježíši (a všechny blaženosti jsou prostě hlavní rysy Pánova vlastního života), nám může přinést opovržení ostatních lidí, nebo dokonce vyložené pronásledování.

Pronásledování, o kterém Ježíš hovoří, není vždy fyzické. Zahrnuje i mnohem jemnější a vytríbenější formy jako například v Aténách, kde se Ježíšova zpráva místo klacků a kamení setkala s výsměchem a pohrdáním (Sk 17).

Ježíš po nás žádá, abychom se při takovém neporozumění a špatném zacházení radovali, neboť to je jisté znamení, že se více staráme o Jeho souhlas než o souhlas člověka. Království náleží těm, kdo jsou Bohu takto oddaní.

Otázka k zamyšlení:

Je Boží souhlas v mém životě důležitější než souhlas kohokoli jiného?

Závěr

Když žijeme s těmito osmi budiž-postoji, staví nás to na místo požehnání. Co to znamená být požehnaný?

Slova *požehnaný* nebo *požehnání* se v Novém zákoně vyskytují padesát pětkrát a ani jednou se netýkají vnější materiální prosperity. Vždy popisují stav, který má dvě stránky: (1) stav, ve kterém Bůh schvaluje naše životy a bezpodmínečně nás přijímá; a (2) výslednou radost a pokoj v našem vnitřním člověku pocházející z poznání Božího přijetí.

Někteří moderní překladatelé zaměňují slovo *šťastný* za *požehnaný*, ale to je chyba. Slovo *šťastný* je odvozeno od *štěstí* – což je kořen slova *poštěstilo se*. Když se vám něco *poštěstí*, znamená to událost, která pochází odněkud zvnějšku: „Poštěstilo se mi potkat správnou dívku, dostat dobrou známku, mít dobré zdraví apod.“ Tolik lidí zakládá své *štěstí* na věcech, které se jim *poštěstí*, a tak není divu, že se stávají *nešťastnými*, když se jim něco *nepoštěstí*.

Požehnání popisuje stav bytí, kterého se nemůže dotknout žádná vnější paže nebo síla. Je to vnitřní pohoda, stav, kdy zakoušíme Boží souhlas a hlubokou radost, která vyplývá z poznání Boha.

Musíme si dát pozor, abychom s těmito osmi vlastnostmi nezacházeli jako s nějakým nepodstatným seznamem. Mnoho z vás se takové seznamy naučí na zkoušku, a když je po ní, hned je zapomenete. Někteří z nás minulý týden zašli do obchodu se seznamem nákupu a zbavili se ho, jakmile z obchodu vyšli. Seznam, který dává Ježíš, není nákupní lístek! Ukazuje nám nezbytné přísady duchovního života, které nás učiní úplnými! A tak musíme tyto vlastnosti vpustit jak do své paměti, tak do své zkušenosti.

Člověk, který takto žije, bude solí země a světlem světa!

Ježíš v Matouši 5:13-16 pronáší smělé prohlášení, když prorokuje, že tato malá skupinka bezvýznamných Galilejců se stane solí země a světlem světa. Kdo by věřil, že tito obyčejní lidé by kdy mohli mít tak velký vliv?

Přesto i dnes, když jako obyčejní lidé bereme Pánova slova vážně a vydáváme se stát tím, čím nás chce mít, i my budeme solí země a světlem světa!

Kapitola druhá

Jednání s hněvem

Na začátku kázání na hoře k nám Pán mluvil o duchovním utváření. Říká nám, jakými lidmi máme *být*.

Nyní, v Matouši 5:17-5:48 se obrací k přetvoření našeho chování. Zajímá se o to, jak jednáme s hněvem, žádosťivostí, věrností v manželství, slovními závazky a smlouvami a odplácením lidem, kteří nám způsobí něco zlého.

Vyhlášení zásad

Celý oddíl vštěpující nám správné vzory chování začíná obecným vyhlášením dvou klíčových zásad (Mt 5:17-21).

Za prvé, Ježíš říká, že nepřišel Zákon zrušit, ale naplnit. Jak se to může stát?

Musíme si vzpomenout, že v Zákoně, který platil v době Ježíšova učení, jsou čtyři rozměry.

První rozměr zákona je občanský nebo soudní. Obsahuje řády a směrnice nutné k činnosti Izraele jako národa nebo státu. Ježíš naplnil tuto část Zákona tím, že přivedl k existenci nový duchovní Izrael, který nejedná jako pozemské království dodržující literu zákona, ale jako duchovní království dodržující ducha zákona. A tak řády Starého zákona, které ustanovovaly pravidla pro vynucovanou občanskou a trestní spravedlnost, Ježíš položil bokem, zatímco principy podpírající tyto zákony přetrvaly i v novém Božím Izraeli.

Druhý rozměr Zákona zahrnoval obřadní nebo kněžská pravidla: udržování kněžství, chrámu a obětí. Kniha Židům nás učí, že Ježíš tento rozměr Zákona naplnil tím, že se stal naším nejvyšším knězem, nabídl sám sebe jako oběť jednou provždy a přetvořil náš život ve svůj chrám. Proto znovu, vnější omezení Zákona jsou odložena, aby mohl být naplněn jejich hlubší význam.

Třetí rozměr Zákona pocházel ze zákonické tradice. Ježíš zavrhl zákonické výklady Zákona. Příklad zákonické tradice vidíme na tom, jak se zákoníci nebo rabíni pokoušeli vyložit čtvrté přikázání, světit sabat. Zákoníci se snažili stanovit každou myslitelnou situaci, kde by člověk mohl porušit sabat prací. A tak byla stanovena zvláštní pravidla, co se o sabatu považuje za břemeno (nebo práci) a co ještě ne. Povolené sobotní „břemeno“ bylo „jídlo vážící jako vysušený fík, vína tak, aby se dalo zamíchat v poháru, mléko na jedno polknutí, med na jednu ránu, olej na pomazání jednoho údu, voda na zvlhčení oční masti, papír na napsání kratičké poznámky, inkoust na dvě písmena abecedy. . .“ Zjistíte, že tyto zákonické výklady Zákona v Ježíšově učení úplně chybí.

Čtvrtý rozměr Zákona zahrnoval morální učení. Právě tímto rysem Zákona se Ježíš zabývá ve zbytku Matouše 5. Morální zákon, deset přikázání, v důsledku zůstalo. A nejen že v důsledku zůstalo, ale navíc se nyní týkají nejen vnějších skutků, ale i vnitřních postojů.

Ježíšovo vysoké mínění o Starém zákoně je vidět v Jeho slovech, že ani písmenko, ani jediná čárka ze Zákona nepomine, dokud se to všechno nestane. „Písmenko“ odkazuje na nejmenší literu hebrejské abecedy a na jót, nejmenší písmeno řecké abecedy. (Měli bychom se vždy starat o to, abychom měli stejně vysoké mínění o Písmech jako Ježíš!)²

Ježíš nicméně také učí o milosti. Neříká, že člověk, který poruší nejmenší z Jeho přikázání bude vyloučen z království, ale že bude v království nebeském nazýván nejmenším.

První hlavní zásada, kterou nám Ježíš dává, je, že přišel naplnit Zákon, a druhá hlavní zásada je, že Jeho učedníci mají mít přesahující spravedlnost.

Naše spravedlnost má přesahovat tu, kterou měli zákoníci a farizeové nejméně ve dvou případech. Za prvé, jejich spravedlnost byla vymezena především sadou negativ: „Nebudeš dělat...“ Ježíš námi chce pohnout až za „nedělej“ do obtížnější oblasti „dělej“. Přemísťuje nás z negativního životního stylu do pozitivního.

Za druhé, Ježíš nás posunuje od vnější spravedlnosti k vnitřní. Nepočítají se jen naše činy, ale i naše postoje.

Stát se spravedlivějším neznamena, že budeme náboženštější. Větší spravedlnost je vnitřní. Právě to chybělo zákoníkům a farizeům – a Ježíšův příklad na to ukazoval. Přesahující spravedlnost, o které Ježíš mluví, znamená, že zabít je i postoj, ne jenom čin, smilstvo je sklon mysli, ne jen fyzický skutek, rozvod není dovolený z jakéhokoli důvodu, ale jen na jednom základě, vaše slovo musí být spolehlivé samo o sobě bez nějakých sémantických libůstek, nastavit druhou tvář a jít druhou míli je spravedlivější než odplata, milování nepřátel má být upřednostňováno před nenávisť.

Mnoho lidí odmítajících Ježíšovo poselství, že se musíme narodit znovu, se bude snažit své odmítnutí Krista obhájit slovy, že se snaží žít podle kázání na hoře. Kdokoli, kdo si kázání na hoře opravdu přečetl nicméně ví, jak nemožné je ho žít! Kdokoli, kdo se snaží založit svůj vztah s Bohem na tom, jak dobře dodržuje kázání na hoře, skončí v odsouzení. . . a jediná věc, která ho zachrání, je Boží milost. Právě proto Ježíš začíná kázání vyhlášením milosti: „*Blaze chudým v duchu. . .*“ Nikdo nikdy nezíská království, pokud mu není dáno.

Učení, které vyplývá ze základních zásad v Matouši 5:17-21 nemá lidem ukázat, jak si mohou zasloužit spasení, ale má být vzorem pro zkušenost těch, kdo již přijali od Boha spasení jako nezasloužený dar.

²Osobně se domnívám, že celá záležitost s „naplněním“ Zákona je ještě o kousíček jednodušší. Zákon byla celistvá smlouva, kterou uzavřel Mojžíš jménem Izraele s Hospodinem na Sinaji. Tato smlouva měla část „má dáti“ pro Boha i pro Izraelce, jenže mezi těmi se nenašel ani jediný člověk, který by dokázal všechny podmínky dodržet, a tím smlouvu naplnit. Když Ježíš říká: „Přišel jsem smlouvu naplnit,“ říká tím ve skutečnosti „přišel jsem dodržet všechny její podmínky.“ Neboť takto naplnil smlouvu Starou, uzavírá s lidmi smlouvu jinou – Novou – a říká, že *první je zastaralá a co je zastaralé, blíží se zániku* (Žd 3:18). (pozn. překl.)

Hněv

První příklad vyplývající z Ježíšových obecných principů se týká hněvu.

Ježíš nebude u svých lidí tolerovat žití podle morálních zásad, které se dotýkají pouze jejich vnějších skutků. Slovy proroka Jeremjáše přišel, aby nám „*svůj zákon dal do nitra, vepsal nám jej do srdce*“ (Jer 31:33).

Člověk, který si drží kodex vnější spravedlnosti, jen nesmí nikoho zabít. Člověk v Kristově království se musí vyhnout třem postojům vůči svým bližním, a když se jim vyhýbá, kladně jednat ve dvou oblastech.

Omezení

Podívejme se na to, čemu se máme podle Ježíše vyhnout.

Za první, nesmíme být nahněvaní na svého bratra.

V řečtině jsou dvě slova pro hněv: *thumos* a *orge*. *Thumos* je na povrchu projevený hněv, který velmi snadno vzplane a pohasne, zatímco *orge* je dlouhotrvající druh hněvu, kterému trvá déle, než se vybuduje, ale když už se tak stane, je usazený hluboko a snaží se o odplatu. Je to právě toto slovo, *orge*, které Ježíš používá.

Je třeba poznamenat, že Ježíš nezavrhuje všechny formy hněvu. On sám hněv používal. Potlačování hněvu může být velmi škodlivé. Co Ježíš zavrhuje, je hněv, který trvá, pokračuje v podněcování, nechce, ani se nesnaží o smíření, nebude spokojený, dokud druhý člověk není potrestán, nebo nedostal „oko za oko“.

Trest pro člověka, který zabil, znamenal, že bude postavený před soud. Soud se sestával z malé skupinky ustanovených soudců – obvykle jich bylo sedm – kteří za podmínky, že byl člověk uznán vinným, měli jen jednu možnost. Vrah musí zemřít! Ježíš říká, že hněv přináší stejný důsledek. Vede ke smrti toho, kdo je rozhněvaný! Ironií je, že žádný jiný člověk nemusí vynést rozsudek – hněvivý člověk se zničí sám.

Za druhé, nesmíme urážet svého bratra.

Slovo, které Ježíš používá je *Raca* (Kdokoli řekne svému bratru ‘Raca’...). *Raca* je výraz z Ježíšových časů, který je prakticky nepřeložitelný. Nese v sobě myšlenku považování člověka za idiota bez mozku nebo hlupáka. *Hloupý idiot* by se možná nejvíce blížil významu slova *Raca*.

Ježíš říká, že jeho lidé se vyvarují dávání hanlivých nálepek druhým.

Budu chvíli hovořit o jednom praktickém příkladu tohoto učení. Mám přítele, který svou diplomovou práci psal o kvalitě sportovního chování na meziškolních hrách v křesťanských i nekřesťanských školách. Jeho teze byla, že mezi hráči a fanoušky na křesťanských školách nalezne mnohem vyšší úroveň sportovního chování. Vymyslel dotazník, kterým se snažil změřit kvalitu dobrého sportovního chování (absence hanlivých přezdivek, vypískávání, vřískotu, trápení rozhodčích, apod.). Věci jako povzbuzování vlastního týmu a projevování nadšení považoval za známky dobrého sportovního chování.

Nikdy nezapomenu na jeho prudké zklamání, když byly sepsány výsledky jeho dotazníků ze stovek odpovědí, které mu poslali hráči i fanoušci z křesťanských i nekřesťanských škol. Křesťanské sportovní chování nebylo o nic lepší než to na světských školách.

Tak by to nemělo být. I když zrovna zápasíme, neměli bychom se snažit ponížít svého soupeře. Nezaslouží si být nazýván *Raca*.

Člověk, který poníží svého bratra, svého bližního, je zodpovědný radě. Slovo pro radu je *Sanhedrin*, který se skládal ze sedmdesáti lidí. Za hněv je člověk přiveden před soud sedmi, za pohanění druhého je přiveden před sedmdesát. V obou případech je výsledkem smrt.

Pohrdání a urážky jsou strašlivé věci. Někdo pohrdá ostatními kvůli jejich rase, vzhledu, postavení ve společnosti nebo úrovni jejich vzdělání či zručnosti. Ježíš říká, že takový pohrdavý postoj k ostatním vás zabije.

Za třetí, Ježíš zakazuje útok na čest.

„Kdokoli by řekl: ‘Blázne!’ bude vydán pekelnému ohni (*Gehenna*).“

Slovo pro blázna je *moros* (od kterého odvozujeme anglické „*moron*“, což znamená blbec). *Moros* se liší od *Raca* v tom, že zatímco *Raca* vyjadřuje pohrdání člověkem kvůli tomu, že je hlupák bez mozku, *moros* označuje člověka, který je hlupákem v oblasti morálky. Je to slovo, které vrhá pochybnost na jeho morální charakter a dívá se na něj jako na darebáka. Nazvat muže nebo ženu slovem *moros* znamená ničit jméno a pověst.

Trest za ničení pověsti člověka je pekelný oheň neboli *Gehenna*. *Gehenna* bylo jméno pro Údolí syna Hinómova jihozápadně od Jeruzaléma. V tomto údolí král Achaz zavedl uctívání Molocha, což zahrnovalo dětské oběti (2 Par 28:3). Král Jošijáš tento zvyk vymýtil a Údolí syna Hinómova se stalo jeruzalémským smetištěm. Stále v něm doutnal oheň a množil se v něm obzvlášť odporný červ, kterého bylo těžké zabít. Ježíš vzal slovo *Gehenna* a použil ho jako symbol věčného trestu. Do *Gehenny* je uvrženo vše, co je pro Boha bezcenné a ohavné.

Ježíš nám říká, že když ničíme pověst druhého člověka útokem na jeho čest, dostáváme se do nebezpečí, že budeme uvrženi do té samé jámy.

Jak je Ježíš přísný. Nejen že potvrzuje Zákon, že nesmíme vraždit, ale říká, že naše spravedlnost musí jít až za dodržování vnějších požadavků. Nesmíme si udržovat hněv proti bratru, urážet nebo pohrdat někým jiným, nebo ničit pověst druhého člověka lehkomyšlnou, nepravdivou nebo urážlivou řečí.

Kladné skutky

Poté, co nám dal tato tři omezení, přikročil Ježíš k vypíchnutí dvou kladných skutků, které musíme podniknout vůči člověku, který má něco proti nám.

Spojení mezi omezeními a kladnými skutky má hluboký smysl. Pokud žijeme jen podle omezení, můžeme prostě žít dál bez toho, abychom udělali pro člověka, který vůči nám chová hněv, cokoli dobrého. Ježíš nás nicméně učí, že jsme strážci svého bratra a pokud je něco špatně s jeho postojem k nám – i když můžeme být naprosto v právu – máme povinnost pokusit se s ním smířit.

Za první, Ježíš říká, že se máme usmířit před uctíváním.

„Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeněš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar“ (v. 23,24).

Bohoslužba není jen čas setkání s Bohem. Když se blíží chvíle společného uctívání, máme zvážit své vztahy s ostatními a jestli víme, že někdo proti nám něco má, máme se nejprve snažit o usmíření. Jestli se druhý člověk odmítne smířit, je to jeho zodpovědnost a ne naše.

Za druhé, Ježíš říká, že se máme smířit před tím, než budeme souzeni.

„Dohodni se svým protivníkem včas, dokud jsi na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalárníkovi a byl bys vržen do vězení“ (v.25).

Ježíš nás varuje, abychom urovnali spory před tím, než dojdeme až k soudu – ať už k lidskému nebo k Božímu.

Závěr

Nyní potřebujeme toto učení vzít a uplatnit je ve svých srdcích.

Přemýšlejte nad svými vztahy. Je někdo, na koho jste nahněvaní? Někdo, kým pohrdáte? Nějaký člověk, kterému jste poškodili pověst? Jděte za nimi a řekněte jim, že jste proti nim zhřešili a zoufale toužíte po jejich odpuštění.

Když nejednáme se svým hněvem, dostaví se tyto výsledky: (1) Sebezničení. Držet si hněv vůči někomu je jako házet kaktus holýma rukama – druhého to možná bude bolet, ale vás taky! (2) Ničení rodiny. Kainův příklad nám ukazuje, k jakému zpusťování v rodině může dojít, když se hněv vymkne kontrole. Jeremjáš i Ezechiél učili, že když otcové jedli nezralé hrozny, tak synům trnou zuby³ (Jer 31:29, Ez 18:2). (3) Pokračující hněv brání jakémukoli řešení, protože náš duch není přístupný. (4) Hněv namířený proti někomu jinému lidi nezmění, ale udělá je jen horšími a bojechtivějšími. (5) Hněv je nakažlivý. Přísloví 29:22 učí, že *„hněvivý člověk podnítí svár“*.

Je tedy potřebné, abychom už nyní podnikli kroky k vypořádání se s přetrvávajícím hněvem ve svém životě. Když se vypořádáme s naším vlastním hněvem, můžeme být schopní pomáhat ostatním vymanit se z jejich ohrožení.

Kdo je na vás rozhněvaný? Kdo vámi pohrdá? Kdo se snažil zničit vaši pověst? Jděte, mluvte s ním a snažte se o smíření – i když jste ta nevinná strana. Ježíš vám dává tuto zodpovědnost. A zajisté, pokud jste ta vinná strana, vyřešte to s tím člověkem hned – před tím, než budete čelit soudu. Nebraňte se, nepočítejte s vítězstvím, když ve svém srdci víte, že jste pochybili. Ježíšova vůle pro vás zřejmě je, abyste usilovali o usmíření a abyste o něj usilovali *dnes*.

Dále nesmíme přehlédnout, co nám tento oddíl říká o Božím vztahu k nám. Kdykoli k nám náš Pán hovoří o tom, jak máme jednat jedni s druhými, dává nám prostě vhled do toho, jak s námi jedná sám. Nikdy po nás nechce něco, co sám nedělá. Všechny požadavky na chování a mravy, které na nás pokládá, vyplývají z Jeho vlastní povahy.

Bůh na tebe není nahněvaný; miluje tě. Nesmíme zaměnit Boží hněv s pojetím lidského hněvu. Častokrát lidé chybně předpokládali, že Boží hněv znamená, že Bůh si u nás udělal čárečku a jen čeká na šanci, aby nás zlikvidoval. Boží hněv je jednoduše

³Ve skutečnosti oba proroci toto ve své době nejspíš hojně užívané úsloví svým učením popírají – říkají „toto se už nebude říkat“ a používají ho jen jako základ pro to, aby učili, že „každá duše zemře za svůj hřích“ a že „nezemře syn za otcův hřích“ (pozn. překl.)

stáhnutí Boží přítomnosti z našich životů, což vypůsobí ztracenost a rozvrat jak nyní, tak ve věčnosti. Bůh se nesnaží o odchod z našeho života, ale o vstup. Jeho láska s námi přebývá. Nečeká na to, až nás bude moci potupit a jednat s námi jako bychom měli menší cenu, než s jakou nás učinil.

Bůh dělá všechno možné, aby nás se sebou smířil – dokonce i když sám je tou nevinnou stranou. Přeruší nekonečné uctívání v nebi, protože na zemi je nějaký odcizený člověk. Ježíš dává stranou všechny oslavné poklony a písně andělů určené pro Něj, opouští nebesa a schází dolů, aby nás vyhledal – abychom s Ním byli smířeni.

Ještě jednou to zopakuji. Bůh se nesnaží o odchod z našeho života, ale o vstup. Jeho láska s námi přebývá. Nečeká na to, až nás bude moci potupit a jednat s námi jako bychom měli menší cenu, než s jakou nás učinil.

Bůh dělá všechno možné, aby nás se sebou smířil – dokonce i když sám je tou nevinnou stranou. Přeruší nekonečné uctívání v nebi, protože na zemi je nějaký odcizený člověk. Ježíš dává stranou všechny oslavné poklony a písně andělů určené pro Něj, opouští nebesa a schází dolů, aby nás vyhledal – abychom s Ním byli smířeni.

Náš případ je naprosto jasný. My jsme ti, kdo se oddělili od Boha, porušili Jeho zákony, ignorovali Jeho milostivé snahy nás získat. On se stále snaží, abychom se s ním vyrovnali mimo soud – smířili se s Ním nyní, předtím, než budeme muset čelit soudu a věčnému zatracení a bude již příliš pozdě.

Otevřete mu své srdce. Stůjte v milosti přijetí a odpuštění, které vám nabízí. Smiřte se s Bohem.

Kapitola třetí

Jednání se sexuálním hříchem a hříchem v manželství

V ruce držím vybranou, nádhernou a křehkou čínskou vázu.

Tato váza představuje některé z nás, kdo máme v naší sexualitě celistvost. Můžeme být svobodní nebo ženatí. Sexuálně jsme nezhřešili a ani nejsme obtěžováni sexuálně nečistými myšlenkami.

Jiní vypadají téměř jako tato váza, ale po bližším prozkoumání můžete najít naštipnuté místo, škrábanec nebo vlasovou prasklinu. Byly chvíle, kdy jsme se sexuálně projevíli špatným způsobem nebo jsme mysleli nečistě. Váza je v celkem dobrém stavu, ale jsme si vědomi nějakých nedostatků.

Někteří z nás, co se týká naší sexuality, vypadáme podobně jako váza, kterou někdo upustil a ona se roztrhla na mnoho kousíčků, ale pak ji někdo znovu slepil dohromady. Jsme si bolestivě vědomi toho, že jsme sexuálně zhřešili v myšlence i skutku. Ale nějakým způsobem jsou ty kousky zase slepené k sobě. Jsme znovu v jednom kusu, ale naše dřívější čistota je pryč.

Dále jsou mezi námi takoví, kdo se necítí ani jako váza, která je v jednom kusu. Jsme rozbití, rozervaní, zničení špatným užíváním sexuality. Přemýšlíme, jestli kdy budeme zase vcelku. Dokáže nás třeba i Bůh sám dát zase dohromady? Ztratili jsme nad sebou vládu v sexuální nečistotě a nemorálnosti a cokoli hodíme na oheň naší vášně, abychom ho udusili, se jen stane dalším palivem krmícím plameny.

Zvažte si dnes, jaký druh vázy jste, zvažte také, že druzí lidé kolem vás na tom mohou být jinak. Pokud máte nepoškozenou vázu, děkujte Pánu, ale nedívejte se svrchu s pohrdáním na druhého, jehož váza je naštipnutá, opravovaná nebo rozbitá. Pokud je vaše váza rozbitá, zvedněte své oči k Pánu, který vám nabízí obnovení.

Co Ježíš neříká o sexuálním hříchu

Abychom správně porozuměli slovům, která jsou v kázání na hoře před námi, v Matouši 5:27-32, musíme podotknout, co Ježíš neříká o sexuálním hříchu a hříchu v manželství. Příliš často předčasně skočíme na nějaký oddíl v Písmu bez dostatečné pozornosti věnované jeho kontextu, a tak získáváme špatné dojmy, tvoříme chybná učení a dokonce vnášíme do svých životů falešnou vinu.

Za prvé, Ježíš neříká, že sexuální pokušení se rovná sexuálnímu hříchu.

Musíme si uvědomit, že není žádný hřích být pokoušen. Pokušení má ve skutečnosti čtyři fáze:

1. Návrh. „Není to něco, co bych chtěl udělat?“

2. Zvažování. „Měl bych to udělat?“
3. Souhlas. Už jsem vnitřně souhlasil s tím, že to udělám.
4. Provedení. Udělám to.

Pokoušení se odehrává na úrovni jedna a dvě. Zde ještě nejde o hřích. Neciňte se vinní, pokud jste byli pokoušeni. Někteří lidé si co se týká sexuálního hříchu chybně myslí, že i když jenom chvilkově přemýšlí, že by se zabavili vyhlídkou na nečisté sexuální myšlenky nebo skutky, tak zhřešili. Jestli je hřích zvážení návrhu, pak ani Ježíš sám nemohl být pokoušen, protože pokoušení se nemůže odehrát bez myšlenky vložené do naší mysli.

Příkázání Starého zákona zjišťovala hřích na čtvrtém stupni – udělali jste zakázaný skutek a byli jste vinni. Ježíš ukazuje, že hřích nastává na třetím stupni – už jste hřích spáchali ve svém srdci. Náš anglický překlad Ježíšových slov v Matouši 5:28 se nedrží věrně toho, co náš Pán skutečně říká. Vypadá to, že i letmý pohled, který zahrnuje sexuální touhu obviňuje člověka z hříchu: „*kdo by pohlédl na ženu chtivě.*“ Nicméně řecké sloveso v přítomném čase znamená pokračující činnost: „*Kdo se dívává na ženu chtivě...*“

To nás vede k druhému bodu: Je rozdíl mezi nečistotou a nemravností.

Můžeme být v pokoušení říct: „Dobrá, když se tedy sexuální hřích určuje na úrovni souhlasu, pak není žádný rozdíl, když nad tím hříchem přemýšlím nebo ho udělám – a tak můžu stejně dobře jít dál a udělat to, protože trest je v obou případech stejný.“

Rozdíl je nicméně tento: hříšné myšlenky se týkají jen nás samotných a nevyžadují zapojení druhých. Nemravný skutek má společenské důsledky, které ten nečistý nemá. Když zcizoložíme, nutně k tomu potřebujeme účast někoho jiného.

Za třetí, Ježíš neříká, že sexuální hřích je horší než kterýkoli jiný.

Celý tento oddíl kázání na hoře, Matouš 5:17-48, jedná s širokým spektrem hříchů. Každá forma hříchu zraňuje nás i ostatní.

Za čtvrté, Ježíš neučí, že tělesné poškození je lékem na chtíč.

Když Ježíš hovoří o utínání ruky a vyrvání oka jako o krocích učiněných k odolání sexuálnímu hříchu, neměl v úmyslu, abychom ho vzali doslova. Víme to ze dvou důvodů: způsob řeči, který používá, je nadsázka – přehnané vyjádření určené k zaujetí naší pozornosti; a navíc to nikdo z učedníků v prvním století nikdy nevzal doslovně. Nečteme o zmrzačených apoštolech! Dokážete si představit, že by raní zvěstovatelé Ježíše měli nějaké posluchače, kdyby si ve strachu ze spáchání sexuálního hříchu preventivně vyrvali oči a utínali ruce? Oslepení a bezrucí poslové – jak skvělá zpráva!

Za páté, Ježíš neučí, že rozvod je neodpustitelný hřích.

Jsem právě tak proti rozvodu jako kdokoli z vás – ale Ježíš nikdy netvrdil, že rozvod je neodpustitelný hřích. Příliš často církve selhala v pomoci lidem procházejícím peklem rozvodu kvůli neodpustitelnému sudičství.

Mít Ježíšův soucit neznamená, že zmírníme Ježíšovo učení. Vedení v Těle je výsada, která s sebou nese zodpovědnost. Bůh ve své úžasné milosti odpouští i těm, kdo s Ním chodili důvěrně a zhřešili, i když už uměli jednat lépe. Ale přesto, že jim odpouští, může od nich Bůh požadovat, aby uvolnili místo ve své službě anebo úrad, který drželi.

Za šesté, musíme si uvědomit, že v tomto oddílu nám Ježíš nedává úplnou teologii sexuality, manželství, rozvodu a opětovného sňatku.

Proto musíme být opatrní, abychom se nepokoušeli do tohoto oddílku vkládat více učení, než kolik ho nás má naučit. Ježíš například dovoluje jen jeden důvod pro rozvod a opětovný sňatek – sexuální nevěru. Nicméně ještě jiný důvod pro rozvod a opětovný sňatek nám dává 1 Korintským 7 – když se nevěřící rozvede s věřícím druhem kvůli odmítnutí věřícího vzdát se své víry v Krista.

Jak nám Pánovo učení o sexuálním hříchu může pomoci

Obraťme se nyní k tomu pozitivnímu. Jak máme rozumět tomu, co Ježíš říká v Matouši 5:27-32? Má nás Jeho učení jen odsoudit? Nebo ho Pán přinesl, aby nám pomohl? Jistě nás naše vlastní svědomí už odsuzuje dostatečně? Syn Boží nepřišel způsobit další zranění, ale uzdravit naše rány. Podívejme se tedy, jak nám to, co Ježíš říká, může pomoci.

Za prvé si musíme povšimnout spojení mezi hněvem a nemravností.

Ve dvou prvních pohledech na kázání na hoře jsme poznamenali, že Ježíš nejprve hovoří o duchovní nevěrnosti – jde mu o budiž-postoje v našem vyvíjejícím se charakteru a o to, jakým člověkem *budeme*. Pak, počínaje Matoušem 5:17 až do verše 48, hovoří o vzorech chování. Předkládá šest určitých příkladů, kde chce, aby chování Jeho učedníků bylo spravedlivější než chování farizeů a zákoníků.

První příklad, který si Pán vybral v tomto oddíle o nové spravedlnosti, je ten o hněvu. Druhý příklad má co do činění s chtíčem. Hněv a chtíč – v jakém pořadí! A jaká spojitost!

Před několika lety, když jsem zdravil lidi ve dveřích po skončení shromáždění v neděli ráno, ke mně přišla mladá matka o něco starší než třicet let ruku v ruce s vysokým mužem. Věděl jsem, že tato žena už měla za sebou několik manželství a snažila se nalézt lásku zaplétáním se do množství případů sexuální promiskuity. Její manžel ji nedávno opustil; a teď tu držel její ruku nový muž. Řekla mi: „Ráda bych vás seznámila se skutečným zázrakem v mém životě.“

Mé srdce jí vycházelo vstříc, protože jsem intuitivně cítil, že to bude opět záležitost na jednu noc či jeden týden. Brzy přišla na to, že to ve skutečnosti nebyl žádný zázrak – ale nejsem si jistý, jestli pochopila něco z dynamiky svého vlastního chování. Vidíte, že když nás někdo zraní, je přirozenou lidskou reakcí být nahněvaný. Je to jeden z projevů těla. Když nás někdo v manželství nebo ve vztahu pustil k vodě nebo se nás zbavil, můžeme se velmi rozhněvat. A mnohdy se takový hněv projevuje hledáním nějaké náhrady. „Potřebuji lásku právě teď. Tolik mě to bolí. Já ti ukážu, jak mě to

štve. Dokážu ti, že jsem milováníhodný. Můžu si najít někoho, kdo mne bude milovat, najdu si svůj zázrak.“

Tolik záletů ve skutečnosti pramení z hněvu. Muž se hněvá na svou ženu kvůli jejímu šfourání, zanedbávání, jejímu nezájmu o sex. Nebo je to možná manželka, kdo se hněvá na svého manžela. On nebo ona nakonec řeknou: „Ále, k čemu to všechno je – když se mnou budeš takhle zacházet, prostě si najdu někoho jiného.“ A jistojistě, právě v tu chvíli tu někdo takový bude. A můj ty Bože, vypadá tak dokonale: nakonec jsme našli lásku, kterou by nám náš partner nedal. Ale netrvá dlouho zjistit, že tohle ovoce má hořkou příchuť – nový vztah nemůže fungovat, jeden i druhý. Proč? Inu, porušuje Boží zákony. Ano, to je pravda, ale je toho víc. Takový vztah nemůže nikdy fungovat, protože žádný vztah nemůže mít úspěch, pokud je založený na hněvu.

Ježíš nám posílá zprávu: jednejte s hněvem ve svém manželství a sexualitě, nebo náhle zjistíte, že zápasíte také s nevěrou, vážným zraněním a poškozením.

Druhý způsob, jak nám Ježíš pomáhá, je že otevřeně hovoří o sexuálním hříchu a manželské nevěře.

Příliš často se náboženští učitelé vyhýbají tématu sexuality. Někdo řekl, že svět nikdy nechce mluvit o smrti a církve nikdy nechce mluvit o sexu. Ale my bychom měli mluvit o sexu. Bůh mluví o sexu. On stvořil sexualitu. Je to dokonce část toho, že jsme stvořeni jako Jeho obraz.

Jeden z nejlepších léků na sexuální hřích je upřímná řeč. Nepotřebujeme jen jasné a přímé učení o účelu a správném používání naší sexuality, potřebujeme se také otevřít a vyznat sexuální hříchy.

Postavme se tomu tváří v tvář – v těchto verších kázání na hoře Ježíš mluví především k mužům. Muži se pohledem nebo dotykem sexuálně vzruší mnohem snadněji než ženy – navzdory převýchově, o kterou se světské ženské časopisy snaží u amerických žen.

Jsem přesvědčený, že mnoho křesťanských mladých i dospělých mužů by daleko snáze překonalo sexuální pokušení, jen kdyby měli někoho, s kým o tom mohou hovořit, vyznat se mu a modlit se s ním. Naši dospívající chlapci mají často těžké časy, když se snaží nějak vyrovnat se změnami, které se v nich dějí. Jak by to bylo krásné, kdyby otcové dokázali vytvořit ten druh milujícího, otevřeného a podpůrného prostředí, kde by naši synové mohli otevřeně hovořit o změnách, které se v nich odehrávají.

Jsem přesvědčený, že mnoho křesťanských mužů (nebo žen) přestalo být praktickými křesťany, protože cítili, že takový život nedokážou žít. Obtěžovaly je nečisté sexuální myšlenky a představy. Neuvědomili si, že probouzející se touha po opačném pohlaví může být i kladnou zkušeností, kterou do nich Bůh vložil, aby je motivoval k manželství a pokračování lidské rasy. Osedláni vinou a zamknuti ve vězení osamocení získají přesvědčení, že musí být jediní, kdo mají tyto zlé myšlenky, nikdy se nemohou líbit Bohu a být naprosto čistí, a tak si mylně myslí, že je Bůh odmítá, předpokládají, že nedokáží žít křesťanský život, a odpadnou. Jak jiné by to bylo, kdyby se nám naši mladí mohli svěřit. Pomozme jim tedy být vykazatelní, modleme se s nimi a dejme jim najevo, že nejsou sami.

Kéž Pán pomůže manželským párům, aby si byli navzájem oporou a měli tak ryzi

vztahy, že budou moci jeden s druhým sdílet jakékoli sexuální potíže nebo pokušení, kterým prochází.

Ať už jsme svobodní nebo ve stavu manželském, jsme povoláni vyznávat Bohu a dokonce i jeden druhému i své sexuální hříchy a pokušení. Takové vyznání je osvobozující proces. Nemělo by být jen tak k někomu; přednostně by se mělo konat uvnitř rodiny, nebo k člověku v Těle, na kterého se můžeme dokonale spolehnout, že se s námi bude modlit, podpoří nás a bude nás volat k zodpovědnosti.

Třetí věc, kterou Ježíš dělá, je, že nás učí plánovat v předstihu, jak zareagujeme na sexuální pokušení.

Jeho odkaz na vyrvání oka a utnutí ruky má co do činění s praktickým zjištěním, že 99% sexuálního pokušení přichází skrze smysly zraku a hmatu. Říká: „Zjistěte si, čemu dovolujete, aby vás to zrakově nebo dotekem sexuálně vzrušilo. Odstraňte ze svého života nedůslednost a nečisté vlivy.“

Mladí lidé si potřebují určit hranice dotýkání předtím, než jdou na schůzku a ne až potom. Dospělí křesťané si také potřebují určit hranice při svém kontaktu s opačným (nebo dokonce i stejným) pohlavím.

Jsou některé filmy, televizní pořady, časopisy nebo knihy, kterým se máme vyhnout kvůli jejich hříšné smyslnosti.

Potřebujeme být jako Josef, který se už dlouho před svým setkáním s Potifarovou ženou rozhodl, že jeho odpověď bude: „*Jak bych se tedy mohl dopustit takové špatnosti a prohřešit se proti Bohu*“ (Gen 39:9). Daniel se s ostatními hebrejskými dětmi předem rozhodl, že se neposkrvíná pohanským stylem života (Dan 1:8).

Za čtvrté, Ježíš nám dává hranice, ve kterých máme zůstat.

Ježíšův zákaz rozvodu a opětovného sňatku z jakéhokoli důvodu nevyvstává proto, že by měl zalíbení v uvalování trápení na lidi, ale protože Jeho nařízení je myšleno jako ochranná a ohrazující bariéra.

Vysvětlím to. Když jste šťastně ženatí, nepotřebujete zákon, aby vám říkal: „Necizoložte a nerozvádějte se.“ Vždyť vám to ani nepřijde na mysl. Láska vás drží ve středu kruhu a ne na jeho vnějším okraji. Nařízení proti cizoložství a rozvodu je pro ty, kdo vypadli z lásky. Je zde, aby nám řeklo: „Zůstaň v ohradě, nepřeskakuj ten plot. Když vyskočíš ven, už nikdy nespravíš své manželství, nebudeš mít naději dostat se zpět do středu kruhu.“ Tehdy zákon působí v náš prospěch.

Pán nás volá, abychom jednali s problémy a ne před nimi utíkali. Bůh sám je usmiřovatel a snaží se, abychom se s Ním spojili ve smíření.

Nesmíme si hýčkat myšlenku, že rozdílnost sama o sobě je důvod pro rozvod. Svědčíme, že uzdravující moc Boží lásky je mocnější než zraňující moc nenávisti. Místo toho, aby nás naše rozdíly oddělovaly, Pán nám může pomoci je přetvořit v doplňující se silné stránky. Pán nám také může pomoci nést kříž ve vztahu, protože víme, že je též Pánem vzkříšení.

Pátý způsob, jak nám Pán pomáhá, je, že Jeho učení nás činí ještě více závislými na Jeho milosti.

Ježíšovo učení o smilstvu, rozvodu a opětovném sňatku je ve skutečnosti reakce na předstíranou spravedlnost zákoníků a farizeů. Mnozí z nich se pyšnili svou vnější mravností – ale Ježíš znal to zlé v jejich srdcích.

Farizeus mohl žít celý život a vůbec nepotřeboval Boží milost – protože se sám ospravedlnil. Posunul si měřítko dost nízko na to, aby je mohl dodržet. Ježíš přiostrňuje zákon stanovením sexuálního hříchu jako záležitosti srdce, ne jen vnějšího skutku. A tak Ježíš mnohé přivádí k odsouzení.

Jen když víme, že nedokážeme dodržet Boží zákony, jakkoli se snažíme, můžeme být ve stavu, kdy hledáme Boží milost, aby nám pomohla. A tak se musíme vrátit zpět k začátku kázání na hoře: „*Blaze chudým v duchu. . .*“ Království do nás vchází a my vcházíme do království, když říkáme Bohu, že ho nemáme a zoufale potřebujeme Jeho pomoc. Tehdy do nás vchází a my se začneme měnit.

Když čteme Nový zákon, zjistíme, že změna nastává různými způsoby. Okamžitě potom, co přicházíme ke Kristu, nemravné činnosti s jinými lidmi skončí. Bitva se přesune dovnitř. Křesťan už není smilník nebo cizoložník, ale on nebo ona může stále zápasit s chůčem. V tomto zápase nicméně pokračujeme v prostředí Božího přijetí a Jeho milosti. Tak jako nenakopneme dítě, které mnohokrát spadne, když se učí chodit, tak ani Bůh nás nenakopne, když se učíme chodit v křesťanském životě. A budeme se stále učit chodit s Kristem až do dne, kdy nás zavolá domů.

Závěr

Nyní se znovu zamyslete nad vázou, se kterou jsme začínali.

Jsme svobodní od sexuálního pokušení? Je váza našeho života nádherná a čistá? Pak chvalte Pána. Děkujte mu. Ale nedívejte se svrchu na někoho jiného, jehož váza je rozbitá. Musíme mít stejný soucit, jaký vůči lidem, kteří sexuálně zhřešili, projevoval Ježíš.

Jsme naštipnutí, poškození, roztříštění a slepení zpět dohromady, nebo úplně rozbití na kousičky? Potřebujeme se chytit nové představy toho, co Pán zamýšlí učinit v našich životech. Chce opravit naši duši. Když svůj život vložíme do Pánových rukou, složí nás zpět dohromady. A hádejte co! On je v obnovování mistr. Na vázu vašeho života dá dokonce i novou glazuru. Budeme nádherní, vybraní, úplní. Pán nám dává své slovo: „*Pohledte, vše činím nové.*“

Kapitola čtvrtá

Jednání s obtížným člověkem

V Matouši 5:17-48 nám Ježíš dává šest konkrétních příkladů popisujících změny chování, o které v nás usiluje.

Každému příkladu předchází fráze: „*Slyšeli jste, že bylo řečeno. . . ale já vám říkám. . .*“

První a druhý příklad (5:21-30) nám říká, že vražda a smilstvo nejsou jenom skutky – jsou to postoje. Ježíš po nás vyžaduje, abychom s hněvem a chtíčem upřímně zápasili a naučili se očistit od jejich zkázonosného vlivu.

Třetí příklad (5:31-32) se týká rozvodu a opětovného sňatku. Náš Pán potvrzuje manželský svazek a říká nám, že se nemáme rozvádět nebo uzavřít nové manželství, pokud nedošlo ke smilstvu.

Čtvrtý příklad změny v chování se týká držení našeho slova (5:33-37). Člověk si musel dát pozor, než uvěřil slovu farizea, protože ten užíval slovník přísah – některé ho vážaly dodržet jeho slovo, zatímco jiné tak nečinily (Mt 32:16-22).

Ježíš nás učí, abychom s pravdou neslovíčkařili, nemluvili jednou tak a podruhé jinak, a nedávali sliby, které nesplníme.

Nedávno jsem se zúčastnil oběda, na který bylo pozváno mnoho služebníků. Každý potvrdil, že se dostaví. Asi jedna třetina z nich se nikdy neukázala, ani se neozvali s vysvětlením nebo omluvou. Jejich „ano“ nebylo „ano“. Ježíš říká: „Říkej, co myslíš, a mysl, co říkáš.“ Pokud řeknete, že něco uděláte – uděláte určitý závazek, dáte slib – udělejte to (nebo se čestně pokuste, aby vás člověk, kterému jste věc slíbili, ze závazku uvolnil).

Někteří lidé chybně vykládají Ježíšova slova o přísahách. Podle nich zahrnují i zákaz užívání přísah u soudu („Přísahám, že budu mluvit pravdu, jenom pravdu a nic než pravdu, k tomu mi dopomáhej Bůh“). Víme nicméně, že Ježíš to tak nemyslel. On sám odpověděl Kaifášovi, když ho velekněz dal pod přísahu: „*Zapřísahám tě při Bohu živém. . .*“ (Mt 26:63). Pavel se také dovolával Božího jména jako svědectví svým slovům: „*Dovolávám se za svědka samého Boha,*“ a „*před tváří Boží vás ujišťuji, že to, co vám píšu, není lež*“ (1 Kor 1:23 a Gal 1:20).

Kdo je to obtížný člověk?

Pátý a šestý příklad (5:38-48) se týká změn v našem chování při jednání s našimi nepřáteli – lidmi, kteří nás bijí, obžalovávají, vynucují na nás svou vůli, něco nám nutí. Ježíš nám říká, jakých skutků se máme vyvarovat a jaké naopak dělat.

Nespokojím s tím, že by toto učení mělo platit jen pro neznámé lidi, kteří mi ztěžují život nebo mi vadí v omezené míře. Ti, kdo mají největší moc nás zranit, být našimi „nepřáteli“, jsou lidé, kteří jsou nám nejbliže: matka nebo otec, manžel nebo manželka, syn nebo dcera, bratr nebo sestra, příbuzný, dříve blízký přítel.

Joyce Landorf napsala knihu jménem *Výstřední lidé*, ve které hovoří o osobách, se kterými musíme udržovat těsné vztahy kvůli okolnostem nebo kvůli tomu, že patří do naší rodiny. Popisuje výstředního člověka těmito třemi znaky:

Za prvé, výstřední člověk je emocionálně slepý.

Takoví lidé dokáží stoprocentně vidět své potřeby, ale nikdy nevidí ty vaše. Žijí s vámi, ale nikdy vás skutečně nepoznají. Mají vynikající zrak na nacházení nedokonalostí, ale jsou slepí k vašim úspěchům.

Takový výstřední člověk může být rodič, který na vašem bratru nebo sestře nikdy nevidí žádnou chybu, ale jakkoli se ho snažíte potěšit, nikdy nevyhovujete. Už se vám možná narodily vnoučata vašich rodičů a doufali jste, že váš otec nebo matka budou pyšní – jen abyste je slyšeli poznamenat, že děti vašeho bratra nebo sestry jsou: (a) chytřejší, (b) vychovanější, (c) lépe vypadají.

Výstřední člověk může být partner, který je schopný vám dát dlouhý seznam vašich nedostatků, ale vidí jen málo toho, co děláte správně. Na druhou stranu jsou naprosto lhostejní ke svým vlastním chybám a zdá se, že o nich nemají ani tu nejmenší představu, když jim je předložíte. (Musí být pořádně drsné, když se dva „výstřední“ lidé vezmou!)

Výstřední člověk může být tchán nebo tchyně, kteří přijdou k vám domů a cítí se nepohodlně, když jim říkáte mami nebo tati. Jsou emocionálně slepí k tomu, jak dobrá snacha nebo zeť jste. Možná jste se překonali, abyste připravili skvělou večeři na den děkuvzdání, ale vše, co uvidí nebo poznamenají je, že se jídlo podávalo o půl hodiny později.

Výstřední člověk může být dítě, které vás miluje, jen když něco chce, a po zbytek času je slepé k lásce a práci, kterou vykonáváte, abyste jim usnadnili život.

Za druhé, výstřední lidé jsou emocionálně hlší.

Můžeme jim vylít své srdce, ale jejich odpověď je: „Kdy bude hotová večeře?“

Snažíme se jim říct, co se skutečně v našem životě děje, kde jsme zranění, co by mohli dělat, aby nám pomohli. Ale oni nám nebudou naslouchat, nebo nám okamžitě dají velmi kritickou a bránící se odpověď. Mluvit k nim je jako mluvit do dubu nebo k robotovi – odpověď je vždy naprosto předvídatelná.

V důsledku toho si dáme pozor na to, o čem s nimi budeme mluvit. Hluboce si přejeme, abychom se mohli skutečně otevřít a mluvit s nimi ze srdce – ale tento člověk nás prostě vůbec neslyší.

Joyce Landorf přikládá třetí znak výstředního člověka: poškozené hlasové akordy.

Slova „je mi líto,“ „udělal jsem chybu,“ „omlouvám se,“ „prosím odpusť mi,“ nikdy nevyjdou z úst výstředního člověka. Vždy to musíte být vy, kdo se bude snažit o smíření, omlouvat se, pokoušet se obnovit váš vztah. Výstřední člověk se nevidí jako osoba, která by mohla udělat chybu nebo nemusela být v právu. Na vině je vždy někdo druhý, vždy je obviněn někdo jiný, a někdo jiný se vždy musí omlouvat.

Od lidí s poškozenými hlasovými akordy se většinou nedočkáte slov náklonnosti a

povzbuzení. „Mám tě rád,“ „jsi pro mě zvláštní,“ „jsi moc pěkná,“ „tolik pro mne znamenáš,“ v jejich slovníku chybí.

Povšiml jsem si ještě jednoho znaku výstředního člověka: má svázané ruce.

Jejich ruce vás nikdy nesevřou, neobejmou, nepoklepu, nepohladí, nedotknou se vás s láskou. Je to jako by byli živou mumii s rukama pevně přivázanýma k bokům. Nejednou jste si přáli, aby své ruce rozpřáhli do široka a vzali vás do velikánského objetí lásky a přijetí.

Rozpoznáváte podle těchto čtyřech znaků nějaké výstřední lidi ve svém životě? Mohlo by to popisovat vás?

Strategie pro jednání s obtížným člověkem

Ježíš nám dává plán akcí pro jednání s takovým obtížným, výstředním člověkem.

Za prvé, nikde v tomto oddítku se Ježíš nedrží naděje, že se obtížný člověk změní.

Vím, že nás evangelia učí mít víru. Také nám ukazují důležitost toho lidi pozitivně přejmenovávat. Ježíš nazval tekutý písek Šimona *skálou*. Chce, abychom ostatním pomohli objevit jejich novou totožnost.

Ale jsou lidé, kteří se nezmění bez ohledu na to, jak moc se snažíte.

Držíme si naději, že se změní. A čas od času pro ně uděláme něco opravdu pěkného, abychom zjistili, jestli je naše láska nepřiměje zareagovat. Ve skutečnosti používáme druh jemné manipulace – „Možná to bude klíč k jejich změně.“

Ale čas od času se stává, že obtížní lidé prostě dál pokračují po svém – naprosto nezměnění. Jsou zákoničtí (oko za oko), hrubí (udeří vás do tváře), nerozumní a nemyslíci (berou si váš plášť) a vyžadující (dej mi, půjč mi).

Ježíš nám říká, abychom si vytvořili plán skutků, které nezávisí na tom, jestli se změní.

Dokonce ani nedává naději, že když nastavíme druhou tvář, půjdeme druhou míli, vzdáme se svého pláště, a vydáme a půjčíme svůj život i peníze, že srdce obtížných lidí roztají a jejich stará strupovitá žabí nátura se polibkem promění v okouzujícího prince. Když jsme hotovi se svou láskou a péčí, mohou být stále emocionálně slepí a hlušší, mohou mít poškozené hlasové akordy a svázané ruce!

Máme se rozhodnout, jak se k nim budeme chovat za předpokladu, že se nikdy nezmění. Skutečně nemusí být způsobilí ke změně, nebo spíše, nevyberou si změnit se.

Anne Ortlund napsala knížku s rozkošným názvem, *Děti jsou jako vlhký cement*. Přidám se k tomuto pojetí a dodám, že obtížní lidé jsou jako zatvrdlý beton. Všechny jejich životní sklony jsou už nastavené.

Neříkám, abychom se vzdali snahy získat obtížné lidi nebo přestali věřit, že se mohou změnit.

Říkám jen naplánujte si své reakce na ně za předpokladu, že se nezmění. Ať je jim prokazované dobro skutečně upřímné rozhodnutí odplácet dobrým za zlé a ne jen

další pokus zmanipulovat je k žádané reakci. Když se osvobodíte od očekávání, že se změní, můžete také zabránit emocionální houpačce, na kterou vás dostali. Víte, že mají potíže vás emocionálně vidět, slyšet, hovořit k vám a dotýkat se vás. Spíše než napnout své síly, abyste je změnili, vás Pán žádá, abyste napjali své síly k utváření vaší reakce na ně. Nemáte žádný způsob, jak je ovládat nebo změnit, ale s Pánovou pomocí můžete změnit a ovládat sebe.

Je to velmi osvobozující chvíle, když můžete říct: „Tento člověk se zřejmě nikdy nezmění. Přesto ho přijímám. A vybírám si, že ho budu milovat.“

Druhá osvobozující věc, kterou nám Pán dává k jednání s obtížným člověkem, je zdržet se vůči nim odplaty.

Starý zákon dovoľoval odplatu: oko za oko, zub za zub, jizvu za jizvu, ránu za ránu. Ve skutečnosti bylo starozákonní nařízení o odplatě krokem kupředu, neboť na pomstu uvalilo omezení. Když jste mi vydloubli oko, nemohl jsem vám urazit hlavu!

Když se někteří lidé dívají na Matouše 5:38-41, nechápou, co Ježíš žádá, a myslí si, že to byl nepraktický a nerealistický pacifista. Například: máme rozpustit policii, abychom každému dovolili bít koho si zamane? Máme odstranit všechny zákony týkající se zodpovědnosti, aby lidé mohli způsobit jakýkoli zmatek a nikdy nemuseli na soudu platit škody? Pokud si od nás chce šílenec nebo tříleté dítě půjčit řeznický nůž, musíme mu ho dát? Odpověď na všechny tři otázky, z jiných míst Nového zákona, je NE! NE! NE!

Ježíš se nepokouší zavést nový zákonný nebo ekonomický systém. Pomáhá nám v naší osobní reakci na obtížné lidi: jak se vypořádáváme s jejich urážkami (úder do pravé tváře)? Jak reagujete na jejich nedostatek ohleduplnosti, nerealistické nebo tíživé požadavky a vyžadující povahu?

Ježíš nás učí, abychom se vyhnuli osobní pomstychtivosti, odvetnému duchu a skutkům odplaty.

A ve své reakci máme jít ještě dál od odplaty. Ježíš nám říká, abychom nastavili druhou tvář, dali i košili a šli druhou míli. To může ve skutečnosti udělat jen svobodný člověk. Pokud se snažíte takové věci dělat, protože na vás někdo naložil břímě viny, nebo protože si držíte myšlenku, že dobrý křesťan by měl být vůči obtížným lidem pasivní tak, že se překulí a bude hrát mrtvolu – pak se z vás stane rohožka. Jednoho dne budete mít dost toho, že se po vás neustále šlape, a vybuchnete hněvem.

Svobodné a vědomé rozhodnutí důsledně odplácet dobrým za zlé nás na druhé straně osvobozuje. Obnovuje naše sebehodnocení a naši důvěru v Boha, protože zjistíme, že se k té nedospělé a emocionálně zaostalé osobě v našem životě blížíme se skutečnou zralostí.

Za třetí, Ježíš nám říká, abychom obtížné lidi milovali.

V paralelní pasáži v Lukáš 6:27 jsou po slovech „*milujte své nepřátele*,“ vyžadovány dva skutky. Věřím, že tyto dva skutky popisují, jak máme milovat: prokazovat dobro a žehnat našim obtížným lidem. Ježíš tak definuje lásku spíše jako skutek než jako pocit. Neříká: „Pociťujte dobro,“ ale „čiňte dobro!“

Slovo *žehnejte* doslova znamená *mluvte dobře o*. Je tolik pravdivých, ale ošklivých

věcí, které bychom mohli říct o obtížných lidech. Ježíš nás žádá, abychom užívali kladnou řeč, když mluvíme s nimi, nebo o nich.

Tímto způsobem se mohu vyhnout tomu, abych se stal zrcadlem. Proč bych měl já být emocionálně slepý a hluchý, mít poškozené hlasové akordy a svázané ruce? Budu dělat a mluvit dobře. Budu milovat. Moje láska nebude jen ta pozemská, která vyžaduje od druhé osoby lásku nazpět. Pokročím k nebeské lásce, Boží lásce, která pokračuje bez ohledu na reakci. Pokud Pán posílá slunce i déšť, aby padal na pole dobrých i zlých farmářů, pak i já mohu pokročit k lásce, která nezávisí na souhlasném přijetí.

Nakonec nám Ježíš říká, abychom se za obtížné lidi modlili.

Když se za ně přestaneme modlit, jsme již skutečně poražení!

I když jsme přijali skutečnost, že se nikdy nemusí změnit, a musíme podle toho plánovat své skutky, přesto v našem srdci zůstává malý koutek, kde v modlitbě stále říkáme: „Všechno je možné.“

Pokud nebude obtížný člověk osvobozen v tomto věku, v modlitbě víme, že se to stane ve věku nastávajícím. Ježíš přišel dát zrak slepým, sluch hluchým, řeč němým a svobodu spoutaným. Pokud to nebude dokončeno nyní – pak to bude potom! Modlíme se: „Tvé království přijď do života tohoto obtížného člověka, ať se v něm naplní tvá vůle.“

Pán nás prostě volá, abychom jednali s obtížnými lidmi stejně, jako on jedná s námi. Nepřestal nás milovat, když jsme Jej neviděli, neslyšeli, nemluvili jsme k Němu a nedrželi se Ho. Nyní, když jsme Jeho, zve nás, abychom byli dokonalí (dospělí, úplní) jako je dokonalý náš nebeský Otec.

Kapitola pátá

Budování duchovní disciplíny

Jakým člověkem se stáváte? Jaký druh vlivu máte? Ukazují vaše skutky, že jste Pánovým učedníkem?

S třemi výše uvedenými otázkami se Ježíš vypořádával v Matouši 5. Blaženosti k nám hovoří o tom, jakými lidmi nás Pán touží mít. Sůl a světlo mluví o vlivu, který budete mít. Vnitřní spravedlnost se podepíše na vašem chování k člověku, na kterého můžete být nahněvaní nebo ke kterému jste nesprávně sexuálně přitahováni, k partnerovi, kterého byste nejrady opustili, na učiněném slibu, na chování k obtížným lidem ve vašem životě, kteří od vás spíše berou, než aby něco dávali.

Pokud jste pečlivě žili podle slov, která Ježíš říká v Matouši 5, potřebujete nyní právě Jeho učení v Matouši 6. Proč?

Nuže, předpokládejme, že jste se stali tím vším, co Ježíš žádá. Váš charakter odráží závislost na Bohu a sedm blažeností, které následují. Máte dobrý vliv na vaše okolí, spíše než abyste byli člověkem vedeným sem a tam názory a hodnotami ostatních. Úspěšně jste se vypořádali s hněvem a chtíčem. Neporušili jste své manželské sliby ani neberete na lehkou váhu ostatní závazky.

Dokonce zacházíte s obtížnými lidmi ve svém životě, jako to Kristus dělal se svými nepřáteli.

Jste nyní v nebezpečném momentě své křesťanské zkušenosti kvůli pokušení říci: „Hej, už jsem tam dorazil. Jsem takový, jakého mne Pán chce mít. Ostatní se na mne dívají jako na úžasný příklad křesťana. V porovnání s jinými lidmi má ve mně Bůh docela slušný poklad.“

Pán vám říká: „POZOR, BUĎ OPATRNÝ!“

Je tu pokušení používat svou duchovnost, abyste si získali pozornost druhých. Ježíš hovoří o třech oblastech duchovní disciplíny – dávání, modlitba, půst – kde je nejpravděpodobnější, že se zničíte duchovní pýchou na to, co v nás Pán dělá.

Klíčový verš v Matouši 6:1 nám dává principy řídící tři příklady ve verších 6:2-18. Jsme varováni, abychom nedělali spravedlivé skutky kvůli pozornosti druhých.

V křesťanském životě je taková jemná rovnováha. Na jednu stranu nám Ježíš říká, že budeme vidět, protože jsme světlo světa a to nemůže být skryto (5:14); na druhou stranu nám říká, aby nás druzí neviděli. Rozdíl má co do činění s našimi pohnutkami. Když je naším cílem vyvýšit Pána skrze své životy, pak ostatní uvidí naše dobré skutky a budou chválit našeho Otce. Nicméně když je naším cílem uznání, budeme hledat svou slávu – ne Boží.

Podívejme se na dvě ze tří duchovních disciplín probíraných v Matouši 6:1-18 – dávání a půst.

Dávání

Okamžitě rozeznáme, že v Matouši 6:2-4 není vše, co Ježíš nebo Bible říká o dávání. Písmo učí nejméně tři hlavní zásady dávání a zde se Ježíš dotýká pouze té třetí.

První zásada dávání, kterou Písmo učí, je, že Bůh nikdy nezamýšlel, abychom svůj příjem používali jen k uspokojení vlastních potřeb.

Oba dva Zákony nás učí dávat na práci našeho Pána a druhým. Dokonce i chudí lidé jsou chváleni za dávání, tak jako vdova, která dala vše, co měla, a svatí z Makedonie, kteří i ze své chudoby dali jeruzalémským svatým. Bohatý blázen, který spřádal plány jen na vlastní útraty, naproti tomu přišel ve chvíli i o svůj život.

Jsou tři postoje k hmotným věcem, které jsou zobrazené v podoběnství o milosrdném Samaritánovi. Zloděj symbolizuje postoj některých: „Co je tvoje, bude moje, když to dokážu získat.“ Levita a kněz ztělesňují postoj mnohých: „Co je moje, je moje, a ty to nemůžeš mít.“ Samaritán představuje pohled Pánova učedníka: „Co je moje, je tvoje, pokud to potřebuješ.“

Když používáte svůj příjem jen pro sebe a svou rodinu, stojíte mimo Boží vůli pro váš život a rozvíjíte u sebe vlastnosti, které jsou pro vás škodlivé: stáváte se soběstřednými, nedokážete poslouchat Boha nebo Mu věřit, že se postará o vaše potřeby, když dáváte, ztrácíte soucit a neumíte se ztotožnit s Pánem, jehož vlastní povaha je dávat.

Druhá zásada dávání, kterou Písmo učí, je, že rozlišujeme mezi požadovaným a dobrovolným dáváním.

V Matouši 6:2-4 Ježíš hovoří o dobrovolném dávání. Jinde ale Písmo hovoří o vyžadovaném dávání. Například Malachiáš 3:10 ke konci Starého Zákona shrnuje námět, který se v zákoně často vyskytuje – „*Přinášejte do mých skladů úplné desátky!*“ Ježíš potvrzuje dávání desátků v Matouši 23:23 a Duch Svatý způsobil, že pisatel listu Židům trvá na tom, že dávání desátků začal před vydáním Zákona muž víry, Abraham (Žd 7:4).

Navíc jsou vyžadovány dobročinné skutky. Farmář měl nechat okraje svého pole nesklizené, aby na nich mohli chudí paběrkovat, a tak mít aspoň něco k jídlu. Náš Pán sám říká: „*Je blaženější dávat než přijímat*“ (Sk 20:35).

Jako mladý křesťan jsem udělal několik hlavních chyb. Po léta jsem neplatil ze svého příjmu úplné desátky a vymlouval jsem se na tomto základě: (1) byla to praxe Starého a ne Nového zákona; (2) chudší lidé, kteří dávali desátky, včetně mých známých, se nezdáli nějak bohatnout; (3) nevydělával jsem moc, takže mé dávání ve skutečnosti nebylo třeba; (4) kazatel vydělal víc peněz než já.

Několik věcí mne přesvědčilo, že tyto argumenty byly chybné. Za prvé, celá Bible učí dávání desátků, a když jsem je nedával, neposlouchal jsem samotného Boha⁴; (2)

⁴Starozákonní desátky byly daň, kterou Hospodin vybíral, a pro její vybírání ustanovil celou řadu příkazů (kam, kdy, jak a z čeho se má odvádět). Není tedy divu, že proroci kárají Izrael z krádeže. Nová smlouva nic takového nezná, desátky zde zřejmě nepatří do okruhu „vyžadovaného“ dávání. Abraham sám dal desátek naprosto dobrovolně, nebylo to po něm žádáno. Nová smlouva má nicméně dva druhy „vyžadovaného“ dávání – jednak sdílení se o materiální věci, když je člověk vyučován ve Slovu (podporu služebníků z jejichž práce mám užitek), a postaráni se o nutné potřeby druhých

i když byli mí rodiče finančně chudí, měli bohatství v jiných oblastech (například nádherné děti!); (3) kdyby se všichni, kdo mnoho nevydělávají, rozhodli nedávat desátky, dá to dohromady pořádnou sumu a poškodíme tak Boží dílo; (4) jestli kazatel vydělává víc než já, to je jeho problém před Bohem a ne můj. (Teď, když jsem sám kazatel, tak věřím, že si zaslouží cokoli je mu zapláceno!)

Na začátku našeho manželského života jsme konečně začali pravidelně dávat desátky – především proto, že jsme se dostávali z jedné finanční katastrofy do druhé a nakonec jsme si uvědomili, že nám Pán říká, abychom ho dali na první místo, i když si to nemůžeme dovolit. Vůbec jsme si nemohli dovolit dávat desátky, ale stejně jsme to udělali. A zázrak nad zázraky, o rovnováhu našich příjmů bylo postaráno.

O šestnáct let dále už dávání desátek není žádnou otázkou nebo dokonce břemenem. Když dostanu výplatu, je to první věc na seznamu a ze všech položek, které platím, mám z téhle nejlepší pocit. Jde to na tu nejlepší práci na světě – Pánovo dílo!

Kromě vyžadovaného dávání je mnoho možností pro dobrovolné dávání. Přál bych si, abych mohl dát na každou potřebu. Je toho tolik, co bych chtěl udělat pro misi, pro lepší křesťanské vzdělání, pro program stavby církevních budov, pro studenty potřebující vyučení, pro lidi v nouzi. Nemohu udělat vše – ale můžu udělat aspoň něco... a stejně tak i vy. Když se všichni spojíme dohromady, potřeby v Těle budou naplněny!

Třetí základní zásada dávání je ta, kterou Ježíš učí zde v Matouši 6 – musíme si hlídat svou motivaci při dávání.

Uznání je důležitý motiv pro dávání a profesionální vybírači peněz to dobře ví. Lidé chtějí, aby jejich dávání někdo zaznamenal. A tak pojmenováváme budovy po dárcích, nebo vytesáváme jejich jména na zdi či je napíšeme na dveře, zveme je, aby vybrali nábytek, nebo jim dáváme čestné tituly a hodnosti.

Ježíš naznačuje, že Jeho učedníci nemají dávat z touhy po uznání.

Jediný pohled na dnešní Tělo Kristovo vás rychle přesvědčí, že co se týká této věci, je Pán obvykle ignorován.

Jednou jsem si vypůjčil pár metod, které jsou dnes při získávání peněz pro křesťanské organizace v módě, a říkal jsem si, že navrhnu následující věci pro rozpočet církve na příští rok.

- Každý, kdo dává desátky, dostane podepsanou fotografii pastoračního týmu a staršovstva.
- Kdo přispěje církvi nejméně 2 000 dolarů bude pozván na večeři s pomocným pastorem.
- Ti, kdo dají církvi nejméně 5 000 dolarů dostanou zvláštní luxusní rodinnou Bibli vázanou v kůži přivezené z koželužny v Joppe v Izraeli.
- Když někdo přispěje nejméně 10 000 dolarů, jeho jméno bude zapsáno do Síně hrdinů, na zvláštní bronzovou desku, která bude umístěna při vstupu do církevní budovy.

(kdyby k vám přišel nahý a hladový bratr). Vše ostatní je dobrovolné a takové dávání zajisté přináší Boží zalíbení (pozn. překl.).

- Ti, kdo dají 20 000 a víc dostanou od pastora Wooda bezplatný výlet do Svaté země nejméně na deset dní.

Teď se smějeme nad takovým trapným návrhem! Ale téměř každý den jsme obléháni křesťanskými organizacemi s triky, jak nás přimět dávat. V průmyslu křesťanských médií se tomu říká *dárečky*. Služba musí mít dárečky, aby přiměla dárce věnovat své peníze. A tak vám nabídnou knihu, kazetu nebo nahrávku, nebo nějakou drobnost v naději, že pošlete zpět desetkrát tolik, než poslali oni vám.

Kam se poděla prostota v dávání? Co zůstalo z myšlenky, že dáváme, protože je tu skutečná potřeba, nebo nám Duch Svatý něco položil na srdce, a jediný, od koho chceme uznání, je Pán sám!

Budu dokonce tak smělý a navrhnu, že nesmíme dávat jen proto, že nám to vláda odepíše z daní. Ochotně přijímám výhody, které plynou z daňových zákonů, ale kdyby se Strýček Sam dnes rozhodl stáhnout tuto výhodu, nemělo by to naše dávání změnit ani o cent!

Půst

Druhá oblast duchovní disciplíny, kterou se Ježíš zabývá, je půst (6:16-18).

Hřích je tak silný a záludný, že dokáže nakazit naše nejslechetnější skutky. Půst, což je jedna z nejtěžších duchovních disciplín, se může stát příležitostí pro hřích pýchy.

Farizeové si udržovali postní vzhled, aby lidé obdivovali jejich duchovnost. Skutečně duchovní člověk se zajímá o to, co si o jeho vzhledu myslí Bůh – a tak se takový člověk vyhýbá náboženskému vzezření, které jen přitahuje pozornost na něho, nebo i opačnému extrému, světskému vzezření, které druhým lidem zastiňuje Pána.

Náš Pán zde opravuje zneužívání půstu. Jeho učení počítá s tím, že se budeme postit: „*když se postíte. . .*“

Když prozkoumávám půst v Písmu, nacházím nejméně tři dobré důvody, proč se postit.

Půst je známka chudoby a vyjadřuje touhu po větší plodnosti.

První zmínka o půstu v Bibli se nachází v příběhu Chany v 1. Samuelově 1. kapitole. Chana byla zoufalá, protože nemohla mít děti. Její zármutek byl tak veliký, že nemohla jíst.

Naprostá nepřítomnost půstu v našich životech může být znamením, že ve skutečnosti nemáme zoufalou potřebu, aby v nás Bůh pracoval. Usadili jsme se na příliš snadné cestičce pohodlí. Půst je pro ty, kdo rozpoznávají, že jen Bůh je může učinit skutečně plodnými.

Za druhé, půst by měl předcházet důležitým rozhodnutím nebo skutkům.

Ježíš se před začátkem své služby čtyřicet dní postil. První Barnabášova a Pavlova misijní cesta vyplynula z intenzivního času uctívání Pána a půstu (Sk 13:2).

Když se při půstu přeneseme přes bolesti z hladu, stáváme se velmi citlivými na hlas Ducha Svatého a On nám může mnohem snáze potvrdit Boží vůli.

Nikdy bych nevydržel jako pastor, kdybych před přijetím pozvání k pastorační službě neprošel intenzivním časem půstu. Když třetina sboru odešla během prvních šesti měsíců mé služby, věc, která mne udržela, bylo poznání, že Bůh mi svou vůli potvrdil během půstu. Vstoupil jsem do tohoto půstu s tím, že jsem Pánu řekl o svém rozhodnutí jít do toho konkrétního sboru, ale během dnů postu mi může jasně říci, kdyby mne tam nechtěl mít – v opačném případě by mi neměl nikdy vmést do tváře, že jsem se dostal mimo Jeho vůli. Má část dohody znamenala, že kdybych přerušil půst před určeným časem, pak bych nešel, protože bych to chápal jako znamení, že nemám dost duchovní síly na takový úkol.

Zvažujete ve svém životě důležitou změnu? Přemýšlíte o manželství? Smím vám doporučit půst? Dejte Pánu šanci vám váš navržený kurz potvrdit nebo zablokovat.

Některý půst může znamenat nejíst ani nepít, jindy jen nejíst a jindy odepřít si něco jiného než jídlo. Jednou, když už jsem téměř pošetile vybuchl kvůli jisté situaci, Duch Svatý mi velmi jasně řekl čtyři slova, která mne zadržela od toho, abych ve svém hněvu udělal něco opravdu hloupého. Ta slova? „Georgi, posti svůj jazyk.“ A tak jsem dal svému jazyku půst od hovoření o té konkrétní situaci a během týdne to Pán všechno vyřešil.

Za třetí, půst může být patřičný způsob, jak před Bohem truchlit.

Ve Starém zákoně byly doby velikého probuzení, kdy Boží lid nebo vedoucí s pláčem a půstem činili pokání (1 Sam 7:6, Ekd 10:6). Truchlit můžeme kvůli těžkému břemenu (Neh 1:4) nebo v dobách velikého nebezpečí (2 Par 20:3). Když žalmista čelil ohrožení svého života, volá: „*V kolenou se podlamuji postem, bez oleje chátrá moje tělo*“ (Ž 109:24). Ježíš říká, že Jeho učedníci se budou postit, když od nich bude ženich vzat (Mk 2:20, Lk 5:35).

Možná je váš život plný nádherných událostí, takže neznáte smutek. Skrze půst vás Bůh může seznámit s břemeny svého srdce a s břemeny světa.

Jedno varování k půstu v čase zármutku: nezůstávejte zarmoucení natrvalo. Pán se postil, ale také jedl s hříšníky a celníky. David se postil, když dítě Bat-šeby onemocnělo, ale když zemřelo, odložil půst, protože moudře rozpoznal, že když už se situací nemůžete nic udělat, máte ukončit čas truchlení (2 Sam 12:15-25).

Odměna

Pán nám říká, že když budeme dávat, modlit se a postit tak, abychom se nechali vidět spíše od Něj než od lidí, odmění nás. Jaká ta odměna bude?

Celé pojetí odměny je pro nás těžké pochopit, protože jsme nakloněni tomu přemýšlet v pojmech trofejí. Jeden služebník poznamenal, že když se všichni dostaneme do nebe a položíme k Ježíšovým nohám své trofeje, nikdo neuvidí Ježíše!

Myslím si, že mohu ukázat, co je to odměna. Když se do mne má žena před 17 lety zamilovala, co byla její odměna? Prsten? Dům? Nábytek? Dary? Ne, ne! Její odměna jsem byl já! Přemýšlejte o tom, dostala mne! A já jsem dostal ji! Odměna, kterou hledáme vstupem do manželství, nemá co do činění s ničím vnějším – zahrnuje vztah na hlubší a smysluplnější úrovni.

Někteří lidé přemýšlejí o nebeských odměnách jen z materialistického pohledu: domy, zlato nebo výlety do kosmu! Skutečná nebeská odměna je užší vztah, který budeme mít s Bohem. „*Pak Ho uvidím tváří v tvář. . .*“

On si všímá duchovních skutků, které před Ním dělám, skutků, kterých si nikdo jiný nevšímá. Vidí mé dávání nebo jeho nedostatek, mou modlitbu nebo to, že chybí, můj půst nebo jeho nepřítomnost. Je to tajemství mezi mnou a Jím. Pokud dávám, modlím se a postím, nezískám si tím vstup do nebe. Ten jsem obdržel přijetím daru Jeho milosti. Ale to, co teď dělám, mne nějak přitahuje k Němu a dokonce prohlubuje vztah, který budeme sdílet navěky. Přijde den, kdy posoudí mou šekovou knížku a můj denní kalendář. Když se bude dívat na mé dávání, modlitby a půst, chci na Jeho tváři vidět úsměv!

Kapitola šestá

Jak se efektivně modlit

Když zmíním téma modlitby, cítíte se provinile?

Mnoho z nás by řeklo „ano“. Modlitba je pro nás potíž. Víme, že bychom se měli modlit, ale buď tak nečiníme, nebo jakkoli se modlíme, stejně máme dojem, že to není dost.

Jak nám mohou pomoci Pánova slova o modlitbě?

Za první, Pán nám říká, čemu se máme při modlitbě vyhnout – modlení se, aby nás druzí viděli, a prázdnému opakování. Ježíš nevyklučuje veřejnou modlitbu, jen špatnou motivaci používat modlitbu k vylepšení obrazu naší vlastní duchovnosti. Nezakazuje dlouhé modlitby – jen ten druh modlitby, který si cení víc kvantity než kvality.

Za druhé, Ježíš nastavuje realistický modlitební cíl pro začátečníka: dvacet smysluplných vteřin. Tak dlouho trvá pomodlit se modlitbu Páně! V každé oblasti duchovní, tělesné nebo duševní disciplíny bychom si na začátek neměli ukousnout více než dokážeme rozžvýkat. A tak Pán pro začátečníky zahajuje jednoduchou modlitbou. Pokud jste se nemodlili vůbec, začněte s dobou dvaceti vteřin!

Za třetí, Ježíš dává vzor pro všechny modlitby. Modlitbu Páně se můžeme modlit rychle, nebo nám může utvářet každou minutu našeho života. Slouží jako model a obrys pro všechny naše modlitby. Děláme dobře, pokud ji používáme jako vzor pro naši modlitbu.

Oslovení v modlitbě

Modlitba Páně má tři základní oddíly: oslovení v modlitbě, žádosti a chválu.

Naše modlitba oslovuje „našeho Otce v nebesích“.

Slovo *Otec* nás učí, že se modlíme k osobnímu Bohu. Naše modlitba nikdy nemůže být abstraktní, nabídnutá „tomu nahoře“ (kdokoli to je) nebo kosmickému principu či životní síle. Navzdory křesťanské vědě a hnutí sebeocenění je modlitba více než jen očista duše – oslovuje skutečného a jediného Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista.

Pokud máte problém nazývat Boha *Otcem*, protože vám chyběl lidský otec nebo jste měli takového, který vás zanedbával nebo týral – pak přemýšlejte o Bohu jako o Ježíšově Otcí. Nedopusťte, aby *otec* znamenalo jenom rozšíření nedostatečného pozemského vzoru; mějte Otce Ježíšova, který říká: „Jsi mé milované dítě.“

Je náš Otec *v nebesích*. Úzké obecenství, které s Ním jako s Otcem sdílíme nesmí zastřít zásadní rozdíly mezi Ním a námi. Skutečnost, že je Otec nám říká, že je blízko; skutečnost, že je v nebi hovoří o Jeho rozdílnosti (Není člověk, je Bůh!). Jako Otec je dobrý; jako Bůh v nebesích je veliký!

Nejlepší ze všeho je, že je to *naš* Otec v nebesích. Dostali jsme výsadu mít s Ním vztah a mít Ho jako *našeho* Pána, *našeho* Boha.

Na skrytém místě modlitby nesmíme jen tak brouzdat slovy. Začátek modlitby vytváří vědomí osoby, ke které hovoříme, Toho, do jehož přítomnosti přicházíme. Pozvolna přemýšlejte nad každým slovem: „Otče – náš – jenž jsi – na nebesích.“ Chápete Ho jako svého Otce? Odpočíváte ve vědomí, že je na nebesích, kde mu slouží miliony mocných andělů a vykoupených svatých?

Když vcházíte tam ke Králi,
snad velké prosby uzrály,
vždyť On milost, sílu má,
že nikdo příliš nežádá.

Žádosti v modlitbě

Náš Pán nás dále učí šest žádostí, které tvoří osnovu pro všechny prosby, jež mu přinášíme. První tři žádosti znamenají modlit se za to, aby Bůh byl oslaven v našem životě; poslední tři zahrnují modlení se za naše vlastní potřeby a zájmy.

Jak hluboký vhled tu Ježíš nabízí. Spíše než vtrhnout do Boží přítomnosti a okamžitě vyštěknout příkazy nebo odškrtávat naše zájmy, musí modlitba znamenat, že přemýšlíme o tom, co Bůh chce v našich životech.

Tři žádosti o Jeho slávu

Za první, Ježíš nás učí přinést tento požadavek: „Bud' posvěceno tvé jméno.“

Co to znamená *posvěceno*? Znamená to jednat s něčím nebo s někým, jako by byl svatý, to znamená jinak, než jak jednáte se vším ostatním.

V Bibli jsou jména víc než jen nálepka. Jméno představovalo povahu, osobnost a charakter bytosti, která za ním stála. Zacházení s Božím jménem jako se svatým proto znamená mnohem více, než jen správně používat Jeho jméno ve slovní komunikaci.

Když se modlíme: „Bud' posvěceno tvé jméno,“ chceme, aby Bohu byla dána úcta, kterou si Jeho povaha a charakter zaslouží.

Co kdyby jeden z mých studentů napsal velmi ubohou práci pro druhého profesora a pak mu řekl, že jsem to četl a schválil jako mistrovský kousek? Ten student by nesvětil mé jméno!

Sobecké modlitby zakončené frází „ve jménu Ježíše“ způsobují Ježíši totéž trápení, jako bych cítil já, kdyby student zneužil mé jméno.

Katechismus Martina Luthera pokládá otázku: „Jak je mezi námi posvěceno Boží jméno?“ Odpověď? „Když je náš život i učení skutečně křesťanské.“

Posvěcovat Boží jméno tedy znamená žádat Boha Otce, aby nám pomohl vybudovat si skutečně křesťanský životní styl a učení. Boží jméno je Jeho razítko na tom, čemu věříme a jak se chováme. Posvěcení Jeho jména vyžaduje, abychom se nejprve snažili zbudovat si život, se kterým může Bůh souhlasit – život, který skutečně reprezentuje Jeho jméno!

Za druhé, Ježíš nás učí modlit se: „Přijď tvé království.“

Co zde skutečně říkáme je: „Pane převezmi vládu. Ty jsi autorita. Ty jsi Král!“

Boží království přichází vnitřně i zjevně.

V tom vnitřním významu se máme modlit za Boží vládu, Jeho vůli, aby v nás hlouběji přebývala. Modlíme se tak, protože jsme si bolestivě vědomi oblastí v našem životě, kde Jeho království ještě nepřišlo. „Prolom se dovnitř, ó Pane, a zatřes vládou těla a vládou toho zlého.“

Modlíme se, aby království přišlo zjevně – k ostatním. „Přijď tvé království,“ je evangelizační modlitba. Vede nás k zájmu o ty, kdo žijí mimo Jeho vládu a autoritu.

Nedokážeme se na Boha správně soustředit, dokud nezachytíme tlukot Jeho srdce a nemáme skutečně mysl Kristovu, dokud není jednou z našich stálých horlivých proseb uvidět Jeho království postupovat jak v našem životě, tak v životě ostatních.

Za třetí, Ježíš nám říká, abychom se modlili: „Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi.“

Maličké slovo *jako* bylo často mnohými překrucováno. Říkají: „V nebi nejsou žádné nemoci, a tak když se budeme skutečně modlit v Boží vůli, nebudou ani v našich pozemských životech nemoci.“ Podle takové logiky (... *jako* v nebi tak i na zemi) bychom se tedy měli začít modlit, aby bylo 24 hodin světla a žádná noc, protože v nebi bude jenom světlo!

V nebi není žádné ukřižování, ale na zemi se Ježíš modlil, aby měl sílu čelit kříži: „Tvá vůle se staň.“

Slovíčko *jako* v sobě nenese myšlenku, že se Boží vůle bude na zemi projevat stejným způsobem jako v nebi, ale že ji budeme stejně poslouchat!

Je k politování, že je dnes dokonce i v Těle Kristově vůbec potřeba bránit Pánova slova: „Staň se tvá vůle.“ Ale jsou zde lidé, kteří překrucují tato Písma (jako to dělají i s jinými Písmy), aby popřeli, že věřící má právo ponechat věci Bohu v rukou. Tvrdí nám, že když řeknete: „Buď vůle tvá,“ pak nemáte dost víry. Domnívají se, že v každé situaci můžete jednoduše Bohu oznámit, jaká je Jeho vůle a nárokovat si ji.

Skrze modlitbu nám Bůh dovoluje, abychom byli spoluautory Jeho vůle. Ale on má v tomto partnerství hlavní slovo a má oddanost a víra patří nakonec Jemu a ne mé představě o tom, co by měl dělat!

Miluji slova křesťana z druhého století, Polykarpa, což byl Janův učedník. Polykarp sloužil jako biskup ve Smyrně a ve svých devadesátých letech byl přiveden do arény, kde měl být pro svou víru v Krista upálen na hranici. Když mu prokonzul dal poslední šanci se Krista zříct, Polykarp statečně odpověděl: „Osmdesát šest let jsem Mu sloužil a neudělal mi nic zlého. Jak bych se tedy mohl rouhat svému Králi, který mne zachránil?“

V církvi přichází hodina, kdy budeme potřebovat dát klíče svého života zpět do Pánových rukou a s Polykarpem statečně vyznávat: „Neudělal mi nic zlého!“

Polykarpovo vyznání následuje tato poznámka: „A když pronesl tato slova a ještě mnohá jiná, byl naplněn odvahou a radostí a jeho vzeřízení bylo plné milosti, takže... prokonzul užasl.“

Ať se někdo nepřeslechne a nedomnívá se, že obhajují pasivní přístup k Boží vůli jako kdybych říkal „co bude, bude“. Písmo nás vyzývá k víře, abychom se podíleli s Bohem na utváření Jeho vůle. Ale když jsem se modlil a předložil jsem svůj případ

před Boha, mám odpočívat v Jeho rukou a důvěřovat. Neudělá mi nic zlého – a když přijmu Jeho vůli, pak společně s Polykarpem bude mé vzezření plné odvahy, radosti a milosti.

Někteří odpovídají na těžkou Boží vůli s poraženou rezignací: „Bože, přál bych si, aby to nemuselo být takhle, ale když už jsi vydal takové příkazy, hádám, že budu muset jít a zachovat se podle toho.“ Jiní zase Bohu odpovídají s hořkou nelibostí: „Bože, proč jsi mi to udělal? Proč jsi dovolil, aby se to stalo?“

Ale Ježíš chce, abychom se modlili: „Staň se vůle tvá,“ ne protože se snaží vyvolat pasivitu nebo muslimský druh fatalismu, ale proto, že po nás chce, abychom přijali Jeho vůli s dokonalou láskou a důvěrou.

Tři žádosti o naše potřeby

První tři žádosti v modlitbě Páně zaměřily celou naši pozornost na Boha. Začali jsme se modlit za záležitosti Jeho srdce, nesnažili jsme se ohnout Ho podle naší vůle. Spíše jsme se snažili nechat Jej tvarovat své životy.

Je tato pravda činitelem ve vašich modlitbách? Začínají naše modlitby tím, že se nejprve zaměříme na „vaše“ nebo „mé“? Jen když se zaměříme nejprve na Boží zájmy, můžeme se správně modlit za ty své.

Za prvé, máme se modlit za životní nezbytnosti: „Náš denní chléb dej nám dnes.“

Začátek modlitby Páně nás učil modlit se za opravdu velké věci: Posvěcení Božího jména, příchod Jeho království a ať se stane Jeho vůle. Čerstvě po takových nesmírných starostech se máme modlit za tak maličké věci, jako náš denní chléb.

Nikdy se nebudete cítit skutečně blízko Bohu, dokud Mu neporozumíte nejen jako Pánu všehomíra, ale také jako Tomu, kdo se o vás stará jako o jedince.

Když se modlíme za své vlastní potřeby, Ježíš se nejprve zaměřuje na naše těla. Možná jste si mysleli, že to dá až na konec pořadníku, nebo to možná nezahrne vůbec. Ale Ježíš přikládá tělesnému životu velikou hodnotu. Chce, abychom se modlili za udržování života. Ježíš nechce, abychom svůj život zahodili. Máme se modlit za svůj denní chléb. Máme se modlit za zdroje, aby náš život mohl pokračovat. Možná jste čelili vážnému pokušení spáchat sebevraždu. Nebraňte si v této modlitbě o chléb. V Ježíši je pro vás budoucnost. Přineste Mu, jako první osobní zájem, modlitbu za život.

Jistěže „denní chléb“ nemůže znamenat jen chléb, ale vše, co je třeba, abychom zůstali tělesně naživu. Když se přidá slovo *denní*, pak to znamená, že tuto modlitbu je třeba se modlit každý den. Tato žádost nám neustále připomíná, že vše, co máme, pochází od Pána. Kdyby stáhl svou prozřetelnou péči, nemohli bychom žít. Jak báječná je tato modlitba, když jsme mladí a vše jde skvěle, nebo když už jsme zestárli a naše pozemské dny se chýlí ke konci – „Pane, dej mi co je potřeba k životu pro dnešní den!“

Modlíte se za sebe? Nebo máte pocit, že v modlitbě byste neměli Boha otravovat svými vlastními potřebami, ale jen potřebami druhých? Pak nechte Ježíše, ať vás naučí modlit se: „Dej nám dnes náš denní chléb.“

Je třeba dodat ještě jednu radu. Modlitba za naše tělesné potřeby není míněna jako náhrada naší vlastní práce. Někdo řekl, že i když Bůh krmí vrabčáky, nepouští jim drobečky do zobáčků. A tak i my máme pracovat, pokud můžeme.

Druhá žádost, kterou se modlíme za sebe, je: „Odpusť nám. . .“

Co nám má být odpouštěno? Kdykoli veřejně používáme modlitbu Páně, odmlčíme se, když přijdeme ke slovům následujícím za „odpusť nám naše. . .“ Jsou to „dluhy“ nebo „provinění“? Důvod nejistoty pramení z toho, že modlitba Páně v Matouši používá slovo „dluhy“, zatímco „provinění“ je slovo, které používá Lukáš.

Dluhy představují naše selhání dělat, co je správné. Provinění představují minulé zmačky, neschopnost zasáhnout cíl.

Ze všech žádostí v modlitbě Páně je toto jediná s připojenou podmínkou: Odpusť nám. . . jako i my jsme odpustili. Ježíš se hodně snaží, aby nedošlo k nedorozumění. Slova, která dodává hned po této modlitbě jsou: *„Neboť jestliže odpustíte lidem jejich přestoupení, i vám odpustí váš nebeský Otec; jestliže však neodpustíte lidem, ani váš Otec vám neodpustí vaše přestoupení.“*

Vypráví se příběh, že generál Oglethorpe jednou říkal Johnu Wesleymu: „Já nikdy neodpouštím.“ Wesley odpověděl: „Pak doufám, pane, že nikdy nehřešíte.“

Komu potřebujete odpustit?

Třetí osobní žádost se sestává ze dvou frází: „A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého.“

Můžete se ptát: „Co to je? Myslel jsem, že Písmo tvrdí, že Bůh nikoho nepokouší ke hříchu (Jk 1:13,14); jak to, že ho máme žádat, aby nás nevedl v pokušení? Bůh nás tam stejně nevede, nebo ne?“

Pokoušení může mít dva významy. Nejčastěji si pokušení spojujeme se špatným významem být svedený ke zlému. Ale pokušení může mít také dobrý význam. Může to znamenat *zkoušet*. Kdykoli hraje jeden basketbalový tým s druhým, vstupují do času zkoušení, ne svádění ke zlému. Skutečný účel pokušení z Božího pohledu není přivést nás k pádu. Spíše je to posílit nás.

Pokoušení nicméně není něco, co máme vyhledávat. Je to nebezpečné místo a výsledkem je život nebo smrt. Z toho důvodu máme žádat Boha, aby nás odvedl pryč z místa zkoušení. Skutečnost, že se takto vůbec modlíme vede k jistotě, že my sami si vytvoříme praktickou ochranu, abychom se zdrželi od pokušení. Když se modlíme, „neved' nás. . .“, tvrdíme Bohu, že my sami se nechystáme do pokušení a ani si nepřejeme, aby nás tam vedl, a když tam půjdeme, bude to jen proto, že nás tam povede. Jak nový význam to dává pokušení. Když čelíme zkoušce, můžeme s přesvědčením říct: „Bůh mne zde má z nějakého důvodu,“ spíše než, „nějak jsem do toho spadl.“

Ne vždycky nás Pán odvede z pokušení. Ježíš se modlil: „Odejmi ode mne tento kalich.“ Modlil se, aby zabránil zkoušce. Ale jestli si Bůh zvolí i přesto pokračovat a vést nás na to místo, Ježíš nám říká, abychom se modlili záložní prosbu: „Vysvobod' nás od zlého.“ Ježíš sám šel na kříž, vypil ten kalich; Bůh ho nevysvobodil z této zkušenosti, ale od zlého.

Ve třech modlitbách za nás samotné objevujeme Boha v naší minulosti, přítom-

nosti a budoucnosti. Je v naší přítomnosti a dává nám chléb. Je nad naší minulostí a promíjí nám hříchy. Je v naší budoucnosti a vede nás a zachraňuje. Když se modlíme za chléb, myslíme na Boha Otce, který posílá nezbytnosti k našemu živobytí. Když se modlíme za odpuštění, myslíme na Boha Syna, který dal sám sebe za nás. Když se modlíme za vedení a záchranu, myslíme na Boha Ducha Svatého, který je poslán, aby nás vedl.

Chvála v modlitbě

Jak jednoduchá, a přesto tak hluboká, je tato krátká modlitba, kterou nám dal Pán. Máme ji používat jako vzor pro naši vlastní modlitbu. Když projdeme přes úvodní oslovení a šest proseb, vytryskne z nás duch chvály.

Hlavní řecké rukopisy Nového zákona neobsahují známá slova, která ukončují tuto modlitbu: „Neboť tvé je království i moc i sláva navěky. Amen.“ Taková chvála nicméně přirozeně povstává v našich srdcích, když modlitbu Páně dokončíme. Zkončení této modlitby je ve skutečnosti zhuštění Davidovy modlitby v 1. Paralipomenon 29:11. *„Hospodine, tvá je velikost a bohatýrská síla, skvělost, stálost a velebnost, všechno, co je na nebi a na zemi, je tvé. Hospodine, tvé je království, ty jsi vyvýšen nade vším jako hlava.“*

Modlete se efektivně! Ať vám modlitba Páně pomůže začít se modlit a více než to – ať tato modlitba stále utváří váš celý život!

Kapitola sedmá

Překonání úzkostí a starostí

Vím, co to je být plný úzkostí a starostí.

Na počátku své služby jsem měl velmi vážné potíže se svými nervy. V té době jsem byl jak školní pastor tak vedoucí v organizačních záležitostech na křesťanské vysoké škole.

Prostřední část jarního semestru se pro mne stala časem velikého tlaku. To je doba, kdy mají studenti sklony vyvléknout se z napětí zkoušek a testů tím, že provádí různé žertíky a pořádají párty. Když se studenti chovali neslušně, vrhalo to na mě špatné světlo. Nakonec, já jsem byl člověk zodpovědný za duchovní a společenský život.

Začal jsem být podrážděný. Mé žaludeční svaly se začaly stahovat. Usnout mi trvalo hodiny. Pak se začalo dít něco vážnějšího – mé nohy, paže a záda se staly ohnisky bolesti. Mám velmi citlivou kůži, což znamená, že se na sluníčku velmi rychle spálím. Spálit se je pro mne rovnocenné s miliony špendlíků, které do vás bodají zároveň. Bolest v mých nervech byla totéž jako bolest ze spálení s jedinou výjimkou, že jste na kůži neviděli vnější následky.

Mé nervy se úplně zbláznily. Kůže mě svědila a já jsem se musel škrábat. Protože jsme bydleli jen dva bloky od nemocnice, jedné noci o půl čtvrté jsem vyrazil na pohotovost a prosil jsem o injekci, abych se té bolesti zbavil.

Má úzkost se zvětšila, když jsem si uvědomil, že je mi teprve něco přes dvacet a už nezvládám stres. Jak bych kdy mohl zvládnout zaměstnání, kde se ode mne žádá jednat s lidskými potřebami a problémy, a může znamenat jakékoli množství stresu?

Několik nocí po návštěvě nemocnice mne znovu zasáhl další nervový záchvat, právě když jsem se snažil usnout. Tou dobou jsem studoval tento úsek kázání na hoře, Matouš 6:19-34. Intellektuálně jsem začínal rozumět Pánovu pojetí překonávání úzkostí a obav – a tohoto večera mi Bůh dal sílu jednat podle toho, co jsem se naučil.

V nohou a pažích se začaly projevovat první známky bolesti, když jsem v zoufalství řekl Pánu: „Strachoval jsem se o tu věc celý den. Teď jsi na tahu Ty, já jdu spát. Dobrou noc.“ Musel čekat, až dojdu do tohoto bodu, protože jsem okamžitě usnul a od té chvíle jsem byl uzdraven. Od té doby se nervová bolest opakovala jen jednou (stalo se to krátce poté, co jsem vydal svědectví o uzdravení).

Během let jsem čelil mnohem větším tlakům než byly ty, se kterými jsem se setkal na oné křesťanské škole. Byl to právě tento úsek kázání na hoře, který mi dal vnitřní nastavení mysli schopné udržet si uzdravení a nevrátit se k chování a myšlenkovým vzorům, které téměř ukončily jakoukoli službu, kterou bych chtěl mít.

Sdílím se s tím vším, protože bych chtěl, abyste věděli, že vám nedávám nějakou teoretickou radu jak jednat s úzkostí a starostmi. Prošel jsem ohněm a zjistil jsem, že slova našeho Pána fungují.

V Matouši 6 se Ježíš zabývá naším vztahem k Otci. V první polovině kapitoly (v. 1-18), nám říká, abychom své duchovní skutky konali v přítomnosti Otce a ne před lidmi. V druhé polovině kapitoly (v. 19-34) nám dává čtyři hlavní principy, jak cvičit Jeho přítomnost, a tak překonávat úzkosti a obavy.

Za první, Ježíš nás učí držet volně pozemské věci a pevně ty věčné (6:19-21).

Pozemská věc je to, co je mimo nás. Ježíš o tom mluví jako o něčem, co je poddáno kažení (mol/rez) nebo krádeži. Slova *mol*, *rez* a *zloději vykopávají a kradou* nám dávají dobrou představu o tom, co si lidé cenili v Jeho dnech.

Moli ničí oblečení. Pokladem některých lidí byla nádherná skříň plná šatstva. *Rezavět* je anglické slovo, které používáme namísto řeckého doslovného pojmu *užírat*. Pravděpodobně Ježíš tento pojem *užírat* myslel spíše jako odkaz na sklady obilí než na rezavění kovu. Měřítkem bohatství nebo majetku bylo tehdy množství obilí skladované v komoře (viz. Lu 12:16-21 – bohatý blázen, který chtěl postavit větší stodoly). Dalším bohatstvím byly peníze a cennosti, které člověk schovával ve své domě. Domy se stavěly z kamene a malty nebo z hliněných cihel, a zloději se obvykle prokopali dovnitř a tyto poklady ukradli. Ježíš proto říká lidem ve své době, aby si neskladovali šaty, obilí a vzácné kovy a kameny, ale aby si nashromáždili poklady v nebi.

Protože si do nebe nebudeme moci vzít nic materiálního, naše životní priority nesmí být pozemské.

Mé bezpečí ve dnech nervového zhroucení záviselo na mé práci. Když si udržím zaměstnání, tak mám budoucnost, ale kdyby mě propustili, protože jsem nedokázal udržet pořádek, pak nemám jako člověk žádnou hodnotu. Můj poklad byl v mé práci – ale má práce byla něco vnějšího. Nemohu si vzít své zaměstnání jako školní pastor a vedoucí do nebe. Potřeboval jsem je tedy ve své ruce držet volně. Nechat Boha, aby mi je mohl vzít, když bude chtít. Kvůli tomu se svět nezhroutí a ani já kvůli tomu neumřu. Má víra a můj poklad je v Bohu, ne v tomto zaměstnání.

Jak pevně si držíte věci, které si nikdy nebudete moci vzít na věčnost? Co takhle uvolnit svůj stisk a nechat je jít? Jste napjatí kvůli věcem, na kterých bude záležet i za sto let, nebo třeba jen za rok od nynějška?

Každé tři roky církev hlasuje o tom, jestli budu pokračovat jako pastor. Předpokládejme, že by cítili, že Boží čas pro mne zde už skončil. Mohu odejít bez hořkosti a lítostivosti? Ano. Přestože miluji tento sbor a postavení, které mi lidé svěřili, má hodnota není v mém titulu, je skrytý ve skutečnosti, že jsem Boží dítě. Nevezmu si roli pastora do nebe, tam je jen jeden jediný Pastýř. Chci s sebou do Boží věčné přítomnosti vzít svou rodinu a chci tam vzít i vás – tam musí být a je můj poklad. Všechno ostatní je vnější.

Vypráví se legrační historka o muži, který vydal instrukce, že po jeho smrti musí každý z jeho tří synů do jeho rakve vložit 10 000 dolarů ze svého dědictví. Nakonec zemřel a zanechal veliké dědictví. U hrobu přišel nejstarší syn k otevřené schráně a vložil obálku s 10 000 dolary do otcovy náprsní kapsy. Druhý syn poté udělal totéž. Když ke schráně přišel třetí syn, bylo vidět, že něco vytahuje otcí z kapsy a dává tam místo toho něco jiného. Po pohřbu na něho kvůli tomu jeho bratři uhodili: „Co jsi to

bral z tátovy kapsy?“ „Inu,“ odpověděl, „dal jsem tátovi jeho 10 000 dolarů. Vložil jsem mu do kapsy šek na 30 000 a vzal jsem si nazpět 20 000!“

Druhý princip, který nám Ježíš dává k překonání úzkostí a obav, je udržovat si na život jasný náhled (6:22-23).

Každý kdo nosí brýle ví, že když máte vidět jasně, musíte si je udržovat čisté. Ježíš říká, že oko je světlem celého těla, a když máte špatný náhled na život, budete plní temnoty.

Jak člověk získá správný náhled na život? Klíč k této odpovědi se dá nalézt ve větě: „Pokud je tvé oko dobré.“ Překlad King James tuto větu překládá: „Pokud je tvé oko prosté.“ Slovo přeložené jako *dobré* nebo *prosté* ve skutečnosti pochází z kořene, který vždy znamená *štědrý*.

Pro Ježíše je dobrý zrak takový, který vidí potřeby ostatních a jedná štedře, aby je naplnil. Špatný zrak je takový, který vidí jen své vlastní potřeby a sobecky se honí jen za svými vlastními zájmy.

Když žijete jen pro sebe, budete plní temnoty.

Před několika lety jsme udělali první pokusy přemístit náš sbor. Potřebovali jsme 150 000 dolarů, abychom mohli uzavřít smlouvu o pronájmu šesti akrů. Během pozdního léta jsme sdíleli naši finanční potřebu se shromážděním a žádali jsme je o dary. Jako datum sbírky jsme určili jednu konkrétní neděli. Když se toho dne sbírka přepočítávala, dostali jsme něco kolem 35 000 dolarů (*jen* 35 000!).

To mě odradilo a vážně jsem pochyboval, jestli vůbec máme vyvíjet nějaké úsilí o přemístění. Svolali jsme setkání staršovstva, abychom se dohodli na směru našich akcí, a já jsem vážně hledal Pánovu pomoc při utváření reakce, která by byla podle Jeho vůle. Během té doby se mnou Pán jednal ohledně skutečnosti, že jsem se díval pouze na potřeby našeho sboru. Cítil jsem, že mi Bůh říká: „Otevři oči a podívej se, jestli v nějaké jiné službě není naléhavá finanční potřeba.“ A skutečně, taková potřeba se hned jasně ukázala. Když se setkala naše staršovstvo, stále jsme cítili, že Duch Svatý byl v přemístění – ale že také, jako skutek víry a důvěry v Něj, máme vzít 5 000 dolarů z obecného fondu (ne z oddělených peněz, které lidé dali přímo na přemístění) a dát je oné službě. Dodnes přesně nevím, jak Bůh naplnil všechny potřeby, které náš sbor měl, ale vím, že to udělal, a to včetně naší potřeby přemístění.

A nejlepší ze všeho je, že jsem se naučil, že štědrý přístup k životu je jistá cesta k vysvobození z mých schraňujících, chantivých sklonů. Když se starám jen o to, co se přihodí mně, nikdy nejsem schopen vidět jasně.

Můžete být ve vztahu, který vám přináší mnoho stresu nebo úzkostí. Možná si říkáte: „Ó, kdyby tak on nebo ona naplnila mé potřeby.“ Ale pokud je váš cíl jen mít naplněné vlastní potřeby, pak je ve vás psychologická a duchovní temnota. Jediný člověk, který přijímá lásku, je ten, kdo ji dává. Udržujte si štědrý pohled na život i na ostatní!

Třetí princip, který nám Ježíš dává k překonání úzkostí a obav, je, že nemáme peníze pustit ve svém životě na místo řidiče (6:24).

Ježíš říká, že nemůžeme sloužit Bohu i penězům. Všimněte si, že neříká, že bychom

neměli být otroky peněz, ale že *nemůžeme*. Slovo pro peníze ve starším překladu je *mamon*. Původně, pro židy, *mamon* popisoval něco, co vám bylo svěřeno někým jiným. Když jste si chtěli v dobách před vznikem bank vyjet na výlet, chtěli jste občas své cennosti svěřit někomu jinému. To by byl *mamon*, něco svěřeného. Jak léta ubíhala, význam slova *mamon* se změnil z toho, co je svěřené (pasivní), k něčemu na co člověk spoléhá (aktivní). Je proto jasné, proč moderní překlady používají pro slovo *mamon* výraz *peníze*. Lidé dělají více, než že jen svěřují své peníze bance nebo investicím; oni věří, že jim peníze zajistí bezpečí, pohodlí a životní styl.

Peníze začínají řídit náš život, když se dostaneme do dluhu (a nemluvím o dluhu, který můžeme bezpečně amortizovat a je zajištěný majetkem, ale ten druh, který užívá naše závazky k Bohu, rodině i ostatním). Tak se zaměstnáme financováním našeho vysněného životního stylu, že nemáme čas pro naše rodiny, církve, společenství. Na úrocích utratíme více, než kolik dáváme Bohu a druhým. Ježíš říká: „Nekupuj si takový životní styl a pokud už v tom kole jsi, začni se z něj dostávat.“ Možná se nezbavíte svých dluhů přes noc, ale vraťte se zpět na stezku, kde raději necháte Boha, aby určoval, jak utratíte svůj čas a peníze, spíš než aby vám vládl dluh.

Bůh se co se týká vás a peněz ve skutečnosti zajímá jen o dvě věci: jak jste se k nim dostali a co jste s nimi udělali. Pokud jste je nezískali poctivě, pak jim sloužíte spíše než Bohu. Pokud je neutratíte tak, že Ho necháte být jejich Pánem, sloužíte jim spíše než Jemu.

Mamon nemusí být vždy peníze. Může to být cokoli jiného než Bůh, v co skládáte svou důvěru. Když jsem skládal důvěru v udržení svého zaměstnání, mé nervy se zbláznily. Když jsem přišel do bodu, kdy jsem si řekl: „Bože, udělám co mohu, ale zbytek je na Tobě,“ Bůh mi dal pokoj.

Čtvrtý princip k překonání úzkostí a obav je, že naše pocity musí být vyučeny k poslušnosti Ježíšova učení (6:25-34).

Silná přítomnost úzkostí a starostí v našem životě ukazuje, že negativní a škodlivé pocity se dostaly do vládnoucí pozice. Jak máme jednat s těmito silnými emocemi?

Ježíš nám dává několik logických kroků při urovnávání našeho myšlenkového procesu. Ve skutečnosti nám říká, že naše rozumová stránka musí převzít kontrolu nad naší emocionální stránkou, že myšlení musí kontrolovat pocity, že to, čemu věříme, musí ovládat naše chování.

To není jednoduchý přechod. Kdokoli, kdo je ovládaný silnými negativními pocity úzkostí a obav, se obvykle nevidí v pozici, kdy by mohl jednat nebo myslet logicky. Když mě přemohly bolesti nervů, Ježíšova slova v Matouši 6:25-34 mě ve skutečnosti naštvávala. Vypadalo to, že mě jen víc odsuzují. A skutečně, když jsme plní obav, můžeme své starosti ještě rozmnožit myšlením: „Neměl bych se tak chovat.“ Chtěl jsem rychlou dávku, pilulku od Ježíše, kterou bych si mohl vzít pro okamžitou úlevu. Ježíš ale vytrval v naléhání, abych se naučil tento postup při jednání s úzkostí, že musím naučit své pocity podřídit se Jeho Slovu a učení. I když jsem byl okamžitě uzdraven, toto uzdravení prostě následovalo mé zápasení s tímto oddílem, můj příchod do bodu, kdy jsem řekl: „Pane, beru Tě za Tvé Slovo, teď je to Tvůj problém a ne můj.“ Uzdravení bylo udržováno neustálým cvičením postupů, které nám Pán dal pro

obnovení mysli a kvůli její vládě nad pocity.

Chci vás varovat, že to je postupný proces a tyto kroky, které nám Pán dal, nelze do naší zkušenosti přenést okamžitě. Chvilí to trvá, než padneme do pasti, kdy nám vládnou naše pocity, a může to také chvíli trvat, než dokážeme úplně obrátit celý proces. Zaoceánský parník udělá pořádnou zatačku, když mění směr, nedokáže udělat náhlou otočku. A tak potřebujeme chápat, že máme čas na to udělat obrat.

Zde je sedm konkrétních kroků, které Pán dává k tomu, aby mysl vládla pocitům, a jako klíč k překonání úzkostí a obav.

Za první, učí, že život sám je mnohem důležitější než věci, které jsou potřeba k jeho udržování: jídlo a oděv (nebo cokoli jiného). „Není snad život víc než pokrm a tělo víc než oděv?“ Jinými slovy, Bůh, který do nás na prvním místě vložil život, bude určitě schopen dát nám i ty menší věci potřebné k jeho udržení. Pokud Bůh udělal to větší, proč bychom Mu nemohli věřit i v tom menším?

Za druhé, ukazuje nám na příklad ptáků. Neskladují si jídlo, ale Otec o ně přesto pečuje. Ptáci pracují – Bůh jim nepouští semínka nebo červy přímo do zobáčku. Ježíšova pointa jen ukazuje, že jejich práce v sobě nemá úzkostlivé starání o budoucnost. Pokud Bůh zajistil proces, ve kterém je nakrmeno i Jeho nižší stvoření, copak nezajistil i proces, ve kterém bude postaráno o to, co si sám cení mnohem více? Stará dětská píseň tuto pravdu dobře ukazuje.

Na jabloni je malý ptáček,
zpívá si šťastně píseň maličkou.
Určitě ví ten šťastný ptáček,
že všude stráží jej Bůh rukou svou.
Však nemá cenu malý ptáček
větší než malý Honzík s Evičkou.
Jak si tam zpívá, čimčaráček,
vím, že mne můj Bůh stráží rukou svou.

Za třetí, Ježíš nám ukazuje naprostou zbytečnost starostí. „Kdo z vás může o jedinou píď prodloužit svůj život, bude-li se znepokojovat?“ Starosti neslouží žádnému kladnému účelu. Neprodlouží nám život (jestli něco, tak ho zkrátí!).

Za čtvrté, náš Pán nám ukazuje květiny na poli jako další příklad hovořící proti úzkosti. Lilie jsou dnes naživu a zítra budou hozeny do pece. Proč by nám to mělo přinášet útěchu? Protože pokud má Bůh takovou péči, aby se ujistil, že květina, která kvete jen jediný den, bude oděná do neskutečné krásy, oč více se zajímá o to obléknout krásně nás?

Za páté, jsou to pohané (lidé, kteří neznají Boha), kdo se stará. My jsme Otcovy děti. On zná naše potřeby a my Mu musíme věřit, že se postará. Často jsem zjistil, že se Bůh postará o mé potřeby úplně jiným způsobem, než jsem si představoval, ale můj nebeský Otec mne střeží. Nejsem sirotek ponechaný svému osudu, jsem dítě Boží, pro které On sám vždy ve všem vypůsobí dobro.

Šestý krok, který nám Ježíš dává k tomu, aby náš myšlenkový život převzal kontrolu nad našimi pocity, je hledat nejprve Jeho království. Když se naše pozornost zaobírá spíše naším vlastním blahobytem, než aby se zaměřila nejprve na Boží zájmy, věci se dostanou z rovnováhy. Pamatujete si žádosti z modlitby Páně? Jen když dáme Jeho zájmy na první místo, dokážeme se modlit správně za své vlastní.

Ježíš nám slibuje, že když hledáme nejprve Jeho království, pak všechny tyto věci nám budou přidány. Tuto větu někteří lidé používají k ospravedlnění myšlenky, že když dáme Bohu službu našich rtů, pak je jakékoli materiální vlastnictví po právu naše. Ale Ježíš neříká „*všechny* věci vám budou přidány,“ říká „*tyto* věci...“ Jaké věci? Věci, o kterých Ježíš hovoří v tomto oddílu: základní nezbytnosti – dostatek k jídlu, k oblečení a místo, kde v noci složit hlavu. Hledejte nejprve Boha a On se postará o tyto věci.

Sedmý krok k převzetí kontroly nad pocitovostí a úzkostí je žít naráz jen jeden den: „Nedělejte si tedy starosti o zítřek; zítřek bude mít své starosti. Každý den má dost na svém trápení.“

Na okamžik si představte, že naše potíže a zkoušky by mohly být zastoupeny kameny rozházenými podél cesty našeho života. Máme plátěný pytel, do kterého ty kameny ukládáme, a pak si dáme pytel přes rameno a neseme ho. Zákon silnice je pak takový: můžeme sebrat jen ty kameny, které vidíme na své dnešní trase. Nemůžeme utíkat dopředu a sbírat kameny patřící zítřku a zítřku zítřka. Když se pokusíme sebrat cokoli mimo svých dnešních zájmů, náš pytel bude příliš těžký a my nebudeme schopní jít po cestě dál.

Máme se tedy vůbec zajímat o zítřejší problémy? Ano! V každém případě! Nicméně musíme jednat jen s tou stránkou budoucnosti, která se dá vyřešit dnes. Nemůžeme si dát zítřejší kameny do dnešního pytle! Potřebujeme se naučit žít postupně, naučit se věřit Bohu jen pro dnešek!

V ten samý čas neodkládáme na zítřek to, s čím máme jednat dnes. Například dnes je den, kdy nás volá ke spáse, pokud nejsme spasení. Dnes nás volá k odpouštění, pokud je nepřátelství mezi námi a někým jiným. Dnes nás žádá, abychom se vypořádali s hněvem a neodpuštěním v našem životě.

Jste úzkostliví a obtíženi starostmi? Vezměte tato slova od našeho Pána a žádejte Jež, aby je použil k obnově vaší mysli. všechny své starosti uvrhněte na Něj, protože Jemu na vás záleží!

Kapitola osmá

Pánova Atakdale

V celém kázání na hoře Ježíš popisuje životní styl člověka, ve kterém přichází Jeho království.

Blaženosti popisují, kým se máme stát; odkazy na sůl a světlo naznačují, jaký budeme mít vliv; příklady o vnitřní spravedlnosti v protikladu s vnějším řádem farizeů nám říkají, jak jednat s hněvem, chtíčem, rozvodem, sliby a obtížnými lidmi; příklady zbožnosti nás učí, jak máme dávat, postit se a modlit; a také byly sdíleny zásady, jak máme překonat úzkosti a obavy. Všechny tyto hlavní oblasti života v království se dají najít v Matouši 5 a 6. Počínaje Matoušem 7:13 Ježíš dovádí kázání ke konci tím, že vypráví příběhy ilustrující volby, které musíme učinit.

Mezi posledním veršem 6. kapitoly a 13. veršem 7. kapitoly Matouše nicméně nacházíme ještě dvanáct veršů. Nezdá se, že by se učení v nich hodilo do vzoru bezprostředně předcházejících myšlenek ani těch následujících – a tak tomu říkám Pánova *atakdale*. V Matouši 7:7-12 Ježíš stanovuje tři další životní vlastnosti, které se v nás snaží rozvinout. Bez nich bychom nebyli úplnou osobností, i kdybychom splnili vše, co nás učil ve dvou úvodních kapitolách kázání na hoře.

První atakdale vlastnost, kterou v nás Ježíš chce, je nepřítomnost kritického nebo negativního ducha (7:1-5).

Někdo řekl, že každý baseballový tým by mohl využít hráče, který nikdy neudělá v poli chybu a odpaluje na 400 procent; ale není způsob, jak ho přinutit položit svůj párek v rohlíku a sejít z tribuny!

Jak poznáte, že jste kritický člověk? Udělejte si tento malý test.

1. Jsou mé city snadno zraněny?
2. Když mi někdo provede něco zlého, pamatuji si to a mám to proti němu?
3. Jsem neustále nedůvěřivý k motivům druhých lidí?
4. Jsem lakomec (například udělal jsem si zvyk z dávání levných a bezcenných dárků nebo se dávání úplně vyhýbám)?
5. Zajímám se víc o to, co pro mne lidé dělají, než jak nádherné věci mohou udělat pro ně?
6. Jsem často nevrlý nebo hádavý?
7. Je mým oblíbeným námětem k rozhovoru má vlastní osoba?
8. Nacházím na lidech chyby častěji, než je chválím?
9. Mám hluboké pocity nedostatečnosti a bojím se, že mne druzí odmítnou nebo mne nebudou mít rádi?
10. Zpívám, pískám si nebo hraji na hudební nástroj jen zřídka, jestli vůbec?

Pokud jste odpověděli „ano“ na většinu otázek, jste nejspíše kritický typ člověka, se kterým druzí ve skutečnosti moc rádi nezůstávají (nebo jste na sebe byli moc tvrdí). Odpověď „ne“ na většinu otázek nejspíše ukazuje, že jste celkem kladný, veselý a povzbuzující člověk, se kterým druzí chtějí udržovat vztahy (nebo o sobě máte nerealisticky vysoké mínění).

Ježíš říká, že velmi negativní lidé se poznají podle dvou vlastností.

Za první, dostávají zpět negativitu, kterou rozdávají (7:2). Pokud pořád někoho ponižují, lidé se k nim nebudou chovat pěkně. Někdo řekl, že když na druhé používáte tomahavk, měli byste čekat, že vás oskalpují.

Za druhé, negativní člověk se snaží ututlat svá vlastní selhání, zatímco vyzdvihuje nedostatky druhých (7:3,4). Každá neřest má dvě jména podle toho, jestli se vyskytuje u mne nebo u druhého člověka. Například když je někdo umíněný, já jsem jenom konzistentní. Oni jsou pyšní, já mám dobré sebehodnocení. Jsou nenávidní, já jsem spravedlivě rozhněván. Jsou lakomí, já jsem motivovaný. Jsou sobečtí, já jen ochraňuji své legitimní zájmy. Jsou to pomlouvači, já poskytuji informace.

Ježíš říká, že negativní člověk vidí třísku v oku svého bratra, zatímco si nevšímá trámu ve svém vlastním. Jinými slovy, takový kritik si bere mikroskop, aby se podíval na nedostatky jiného člověka, ale na své vlastní si bere dalekohled!

Ježíš nám říká, že způsob, jak se zbavit kritického a negativního ducha, je zaměřit se na potřebu změny ve svém vlastním životě spíše než na změnu, kterou by možná potřeboval druhý člověk (7:5).

Druhá atakdale vlastnost, ke které nás Ježíš volá, je rozeznání (7:6).

Na jedné straně nám Ježíš ve verších jedna až pět říká, že nesmíme být odsuzovační, ale teď ve verši šest nám říká, abychom věci dobře rozsoudili. Všimněte si té vyváženosti. Léčba kritického nebo negativního ducha po nás nevyžaduje zahodit naši schopnost rozsuzovat. Někteří lidé jsou skutečně „psi“ a „svině“ a my musíme být schopní dostatečně posoudit charakter, abychom takové lidi nenechali požírat náš čas a energii, nebo pošlapat naše hodnoty.

Ježíš například zahrnul Heroda Galilejského naprostým mlčením. Odmítl mu dát, co bylo svaté, házet před něj perly své moudrosti a zjevení. Herodes nejednal podle Božího poznání daného dříve Janem Křtitelem a Ježíš vytrvale odmítal k Herodovi mluvit, protože by jen plýtvával slovy.

Jak můžeme rozlišit, jestli jsme kritičtí nebo rozsuzující lidé? Oba druhy lidí musí používat svůj úsudek při posuzování charakteru; ale jeden typ selhává ve vztazích s lidmi a druhý má úspěch. Co způsobuje ten rozdíl?

Když Ježíš v Matouši 23 popisuje farizeje a pokrytce, ukazuje nám známky kritických a negativních lidí: (1) nežijí podle pravidel a nařízení, která ukládají druhým lidem, a tak jsou nekonzistentní; (2) zatíží lidi svými ideály dokonalosti, ale neposkytují žádnou podporu nebo povzbuzení, aby druhým pomohli dosáhnout očekávaného; (3) zajímají se více o vnější vzhled než vnitřní skutečnosti; (4) zvolili si přehlížet svá osobní selhání; a (5) jsou plní nelibosti a hněvu.

Na druhé straně, rozsuzující lidé mají protikladné vlastnosti: (1) jsou na sebe

aspoň tak přísní nebo přísnější než na ostatní; (2) jsou realističtí v tom, co očekávají od druhých, připouští selhání a poskytují povzbuzení; (3) jsou schopní dívat se za negativní vnější věci, aby v druhém viděli kladný vnitřní potenciál a schopnosti; (4) žijí jako zranitelní lidé, kteří chtějí s druhými sdílet svá vlastní selhání; a (5) jejich základní životní postoje jsou vzdávání díků, chvála a milující vlídnost.

Apoštol Pavel měl známky rozsuzujícího člověka. Musel neustále posuzovat charakter druhých při vybírání spolupracovníků, při jednání s problémy v církvi, a když se stavěl proti falešným učitelům. Mohl by někdo na základě Matouše 7:1-5 říct Pavlovi, že by měl jednoduše být tolerantní člověk a nedělat si o druhých žádný úsudek? V žádném případě! Rozsuzování je životně důležité! Bez rozsouzení je všechno možné, bývají zranění nevinní lidé, následuje zmatek.

Máte před sebou volby, mezi kterými musíte rozsoudit. Jako mladí lidé musíte rozhodnout, kdo budou vaši přátelé, ke komu se budete obracet pro vedení a radu, koho si vezmete, pokud se oženíte. Jako dospělí se musíte rozhodnout, komu můžete věřit, jak pevní nebo pružní máte být v obtížných nebo složitých vztazích, kolik času dáte jednotlivým lidem ve svém životě, kdy máte vydržet, polevit, nebo něčeho zanechat.

Před nějakým časem jsem se pokoušel pomoci velice ztrápenému člověku, o kterém dnes věřím, že je to psychopatický lhář. Tento jedinec znal způsob, jak ostatní až neuvěřitelně zamotat do svých potíží, a pak to nastrojil tak, aby to vypadalo, že právě ti druzí jsou lidé s nenormálním chováním. Zjistil jsem, že ztrácím obrovské množství času s ním samotným a kvůli následkům situací, které vytvořil. Nakonec jsem došel k závěru, že tento člověk se nezmění ať udělám cokoli, a tak mu musím přestat dovolovat mne manipulovat a požírat můj vzácný čas, který jsem mohl lépe použít při pomoci jiným. Musel jsem vybojovat skutečný zápas, protože velká část mého nitra říkala, abych se u žádného člověka nikdy nevzdával. Nicméně když tento člověk odmítl všechny mé rady a nadále prováděl své podvody, neměl jsem jinou možnost než mu říct, že se s ním už nebudu vídat a nebudu se účastnit jeho života. Ježíšovými slovy jsem už déle nemohl „dávat psům, co je svaté, nebo házet perly před svině.“

Jako druhá „*atakdale*“ vlastnost nás rozsuzování drží na praktickém, kladném a realistickém kurzu a zabrání, aby náš život a čas spotřebovali lidé, kterým nemůžeme pomoci, neboť se odmítají změnit.

Třetí atakdale vlastnost je stálá důvěra v Boha (7:7-12).

Příliš často se tyto verše oddělují od zbytku Ježíšova učení v kázání na hoře. Slova *proste, hledejte, tlučte* se tak prý týkají toho, že Bůh mi dá, o cokoli ho požádám, jen když budu dost vytrvalý.

V celém kázání nás Ježíš nicméně učí, co máme hledat. Blaženosti nám říkají, abychom hledali osobnostní kvality samotného Ježíše. Učení o soli a světle nás motivuje k žádostem, aby nás Bůh změnil a my jsme ovlivnili svět pro Něj. Příklady vnitřní spravedlnosti nás vedou vyhledávat styl života, který správně jedná s hněvem, nemorálností, závazky a obtížnými lidmi v našem životě. Máme tlouct na dveře duchovní disciplíny tím, že se staneme lidmi, kteří dávají, postí se a modlí. Máme se

snažit o řešení našich úzkostí a obav tak, že do svých srdcí pustíme Pánovo slovo.

Nyní, když víme, jakým člověkem se máme stát a jak se máme chovat, Ježíš nás v Matouši 7:7-12 vyzývá k vytrvalému hledání Boží pomoci při utváření těchto vlastností v našem životě.

Vytrvejme tedy v prosbách, hledání a tlučení, abychom byli více jako Ježíš; méně světštlí, méně zistní, méně sobečtí; měli větší lásku a víru, dokonalejší čistotu a byli pro Něho smělými svědky.

Nezralé modlitby se zaměřují více na to, že žádají Boha, aby udělal něco *pro* nás. Žádáme o vnější věci. „Pane, dej mi tohle. Pane, změň to. Pane, změň toho člověka.“

Určitě není nic špatného na tom žádat Boha o vnější věci, ale zralá modlitba se zaměřuje více na to, aby žádala Boha o změnu *v* nás.

Mnoho modliteb o vnější věci není zodpovězeno tak, jak bychom chtěli. A tak Ježíšova slova v Matouši 7:7-12 házíme zpět na Něj. „Říkal jsi, že když vytrvám v prosbách, hledání a tlučení, pak to dostanu – a ty jsi nedodržel své slovo.“

Mám rád záznam o modlitbě uvedený ve Skutcích 4:23-31. Petr a Jan byli právě propuštěni po svém uvěznění za uzdravení chromého muže. Vyprávějí křesťanům, co se stalo, a pak se všichni začínají modlit. Jsem překvapený tím, o co neprosí: nežádají Boha, aby změnil vnější věci – srazil vládce, věci jim usnadnil, ochránil je před jakýmkoli budoucím uvězněním nebo trestem. Místo toho žádají Boha, aby udělal něco v nich: „Dej nám odvahu a odhodlání!“

Bůh je zcela zavázán odpovědět na všechny modlitby, které zahrnují naši proměnu do Kristovy podoby. Je zavázán odpovědět na modlitby, které skutečně rozšiřují Jeho království. A tak své modlitby zaměřuji na tuto oblast. Vytrvale a zarputile se snažím, aby Boží království přišlo do mého života a do mého světa. On dává dobré dary. Nedá mi kámen, když ho prosím o chléb, nebo hada, když jsem prosil o rybu.

Slovesa v přítomném čase: „Hledejte, prostě, tlučte,“ nás upomínají na to, že modlitba je proces – změna se nestane přes noc. Mnohokrát selžeme, ale Pán nás vyzývá, abychom se postavili zpět na nohy a pokračovali dál.

Jak krásný je váš vnitřní život? Stáváte se člověkem, který je svobodný od negativního nebo kritického ducha? Stáváte se rozsuzujícím jedincem? Žádáte vytrvale Pána, aby ve vás rozvinul svůj způsob myšlení, cítění a chování?

Kapitola devátá

Tři volby pro budoucnost

Kázání na hoře ukazuje království, které do nás chce Ježíš vložit. Jaký charakter budeme mít? Jaký bude náš vliv? Jak budeme úspěšní v našich vztazích? Budeme lidmi s duchovní kázní? Jak budeme jednat se stresem a úzkostí? Je náš pohled na život rozsuzující nebo odsuzující? Odpověď na tyto otázky určuje rozsah, v jakém v nás přebývá Boží království.

Když Ježíš uzavírá kázání na hoře, snaží se nás dovést k rozhodnutí. Není spokojený jen s tím, že jsme dostali potřebné informace k životu v království – volá nás, abychom jednali podle toho, co říká. A tak nám dává tři příklady ukazující důsledky voleb, které uděláme, když přijmeme nebo zanedbáme Jeho učení.

Dva cestovatelé

Ježíšův první závěrečný příklad se týká dvou cestovatelů na cestě života (7:13-14). Jeden se vydal širokou bránou vedoucí na širokou cestu; druhý vstoupil do úzké brány a vydal se po úzké cestě. Jeden našel zkázu; druhý našel život.

Je jasné, že úzká brána je jak náš Pán samotný, tak Jeho učení. V Janu 10:9 Ježíš prohlašuje: „*Já jsem dveře. Kdo vejde skrze mne, bude zachráněn.*“ A v Janovi 14:6 říká: „*Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.*“

Nikdy nepoznáme Boha, nikdy nebudeme spaseni, nikdy nezakusíme požehnání nebo hojný život, pokud nevejdeme skrze Ježíše Krista. Mnoho lidí si vybralo s tím nesouhlasit, a říkají, že je více cest jak se dostat k Bohu.

Můj otec před několika měsíci řídil pohřeb jedné přes šedesát let staré matky. Její popel dali do urny a vzali ho na loď, odkud byl rozprášen do moře. Jako část pamětního obřadu s sebou členové rodiny vzali nějaké předměty, které házeli do vody, aby „máma měla něco s sebou na cestu.“ Přes palubu byla hozena plechovka piva s poznámkou: „Mami, víme, jak moc jsi měla ráda pivo. Tenhle Budvar je pro tebe. Jedno na cestu.“ „Mami, tady máš jedno tričko ze své oblíbené hospody – vezmi si ho a obleč se na cestu.“ „Mami, přál jsem si, abych mohl přinést hrací automat, který se ti tak líbil ve Vegas, ale tady máš aspoň nějaké mince. Ať se ti daří a zahraj si s nimi na své cestě.“

Jak tragický je konec člověka, který nikdy nevešel do života skrze Ježíše Krista a který zjevně zemřel bez toho, aby poznal Boha. Je to Ježíš, ne já, kdo říká: „*Prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí.*“

Ježíšova brána je úzká. To neznamená, že je v ní těsno. Brána do Disneylandu je taky úzká. Brána do Kristova království je úzká ze dvou důvodů: protože není žádný vstup mimo Něj; a protože chce, abychom vcházeli jeden po druhém jako jedinci.

Znovu a znovu nám evangelia připomínají Ježíšův důraz na jednotlivce. Davy ho obléhaly, ale on se náhle vytratil a stál před ním tady *ten* slepec, *tento* ochrnutý nebo

tato žena se svou nemocí. Osobně nás vytahuje z davu a ptá se nás, jestli ho budeme následovat.

Cesta je také úzká. Zatímco brána popisuje vstup do království, cesta ukazuje chůzi Ježíšova učedníka. Slovo *úzká* znamená *obtížná* nebo *sevřená*. Je to pojem užívaný k popisu cesty, která stoupá do horských zataček a ještě více se svírá nebo zužuje poblíž vrcholu. Jak je ale nádherné jít po takové stezce, když dojdete až na vrchol, jak překrásný je ten výhled! Dřina při šplhání není ničím v porovnání s majestátností výhledu, který se rozprostře před našima očima!

Během svého kázání na hoře Ježíš dával těžké podmínky – stezku učedníka. Málkdo si vybere žít s takovou kázní; ale všech velkých výsledků dosahují jen ukáznění lidé.

Konec úzké cesty je život. Ježíš, narozdíl od Satana, udává cenu a odměnu už od začátku. Satan udává špatnou cenu a slibuje falešnou odměnu. Tak se z něj stává podvodník.

Vešli jste skrze úzkou bránu? Cestujete po úzké cestě?

Dva stromy

Pánův druhý závěrečný příklad ke kázání na hoře ukazuje rozdíl mezi dvěma stromy (7:15-23). V něm nás ještě obzvláště varuje, abychom dokázali rozsoudit mezi pravými a falešnými proroky.

Kdo je to prorok? Prorok je někdo, kdo přináší zprávu od Boha. Falešný prorok přináší zprávu z nějaké zdroje jiného než Bůh: od sebe, od ďábla nebo od nějakého jiného církevního vedoucího.

Jak poznáme pravého proroka od falešného? Podle vzhledu? Duchovní horlivosti? Duchovní moci? Ne! Skutečný prorok jde po úzké cestě ukázněného závazku Bohu; falešný prorok je na široké cestě dělání si, co se líbí jemu a davu.

Ježíš říká, že zvnějšku může falešný prorok vypadat jako ovce, zatímco uvnitř je to dravý vlk. Máme si tedy dát pozor na vedoucí, kteří se zdají být milující a zbožní, ale po celou dobu na nás kladou požadavky a chtějí oběti, aby si vylepšili svůj vlastní životní styl. Pastýři krmí ovce a vlci je požírají.

Falešný prorok může vypadat velmi horlivě. „Pane, Pane,“ mu snadno splyne ze rtů. Ví, jak užívat náboženskou mluvu, použít správný tón hlasu, aby vypadal velmi věrně a duchovně.

Falešní proroci mohou dokonce projevat velikou duchovní moc – vyhánět demony nebo činit zázraky. Snažil jsem se rozeznat, koho tím Kristus myslel na současné scéně a došel jsem k závěru, že verš 22 se může vztahovat jen na určité charismatiky. Víte přeci, že necharismatické církve věří, že zázraky už jsou věcí minulosti, jsou to charismatici, kdo věří ve vymítání a na zázraky. Ježíš říká, že budou charismatici, kteří mají velikou službu zázraků, ale nakonec jim bude odmítnut přístup do nebe. Proč?

Tito falešní charismatičtí proroci jsou *hříšníci*. Slovo *hříšníci* není příliš věrné k pojetí, které Ježíš učí. Doslova prohlašuje, že jsou to ti, kdo dělají *anomia*, řecké slovo je *bezzákonost*, stejné slovo, které se používá pro antikrista (2 Tes 2:3)!

Jak se to může stát? Jak může být člověk obdařený službou zázraků bezzákoným člověkem? Snadno. Začali mít dojem, že jejich zvláštní obdarování je opravňuje k

tomu, aby byli výjimkou z životního stylu, morálky a charakteru obyčejných věřících. Jsou nad zákonem, nemusí se nikomu zodpovídat.

Dary, které mají, jim přináší peníze, přitahují davy, umožňují jim žít rozmařilým a dokonce i bezbožným životem. Opouštějí Kristova přikázání, a tak jsou správně popsáni jako bezzákoní. Odírají vdovy, aby mohli žít v palácích. Vzkládají ruce na nemocné, ale porušují manželskou smlouvu, aby si našli mladší ženu, která se jim bude líbit víc než ta první. Cestují do zahraničí a žádají lidi, aby na pozdrav zvedli ruce, a pak domů do svých úhledných časopisů posílají tyto fotografie jako obrázky tisíců přicházejících ke Kristu.

Příběh o dvou stromech je Ježíšův způsob jak nám říct, že ryzí učedník, skutečný prorok, bude jednat způsobem shodným s životním stylem evangelií. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce.

Ježíš nám znovu říká, že se více zajímá o to, kým se stáváme, než co děláme. Varuje nás, abychom neposuzovali svou duchovnost podle darů, které máme, ale podle ovoce, jež neseme.

Pravý prorok, skutečný učedník si bere toto kázání na hoře do svého života jako pravidlo, podle kterého se má utvářet jeho víra a chování.

Bere Pánova slova vážně a poslouchá je.

Dva stavitelé

Třetí závěrečný příklad v kázání na hoře vypráví o dvou stavitelích (7:24-27). Ti se od sebe liší jak ve svých počátcích tak v koncích.

Někdo řekl, že příběhy o dvou cestovatelích, dvou stromech a dvou stavitelích ukazují oblasti, kde je učedník zkoušen. V prvním příběhu je zkoušena naše poslušnost. Vejdeme úzkou branou? V druhém příběhu jsme zkoušeni klamáním. Rozpoznáme dobré ovoce a budeme je vyhledávat v sobě i ostatních? Ve třetím příběhu jsme zkoušeni neštěstím.

Tento poslední příběh v Kristově kázání je skutečně jednoznačným slibem, že každý z Jeho učedníků bude čelit těm samým těžkostem, jaké potkávají všechny.

Před lety mne Don Smeeton naučil tento princip nezapomenutelnými slovy. Don je nyní misionářem Assemblies of God v International Correspondence Institute (ICI – Mezinárodní korespondenční institut) v Bruselu v Belgii. V těch dnech byl studentem na biblické škole a čerstvě ženatý.

Na horské cestě v jedno mlhavé sobotní ráno se připlteli k havárii, ve které se oba vážně zranili. Doktoři už ani nepočítali, že Dolores přežije, avšak ona se z toho zázračně dostala; ale zůstala trvale slepá. Několik měsíců po nehodě Don ve školní kapli sdílel tato slova: „Rozdíl mezi křesťanem a nekřesťanem není, že nekřesťan má potíže a křesťan ne. Křesťan také čelí nemocem, finančním potížím, smrti, a ano, také autohaváriím. Skutečný rozdíl mezi křesťanem a nekřesťanem je, že s křesťanem je uprostřed jeho problému Kristus.“ Skutečně, reakce tohoto mladého páru na onu tragédii ukázala, že budovali na skále.

Měli bychom si povšimnout podobnosti obou stavitelů v Ježíšově vyprávění. Oba měli stejnou touhu - postavit si dům. Oba žili na stejném místě – panovaly tam stejné podmínky a počasí. Oba domy vypadaly podobně – letmý pohled by si nepovšiml žádného rozdílu v jejich základech.

A nejdůležitější ze všeho je, že oba domy zakusily stejnou bouři: spadl příval, přihnaly se vody a zvedla se vichřice.

Rozhodující rozdíl? Jeden dům přečkal bouři! Proč? Protože jeho stavitel si udělal čas, aby našel pro jeho základy skálu.

Stojíte na skále? O tom je celé kázání na hoře. Je to skalní podloží Ježíšova učení jak vybudovat náš život. Pokud necháme Jeho učení pracovat ve svých životech, přečkáme bouři. Můžeme se setkat s neštěstím a přežít, dokonce vítězně přežít. A když přijde ta největší bouře ze všech, sama smrt, náš život postavený na pevném základě samotného Krista zůstane stát!

Když Ježíš dokončil toto kázání, zástupy žasly. O kolik lepší by bylo, kdyby Matouš mohl říci: „Zástupy poslechly.“

Ať Ježíšova slova učiní víc, než že nás jen zaujmou. Ať nás změní!

Obsah

Úvod	3
Duchovní utváření	4
Jednání s hněvem	9
Jednání se sexuálním hříchem a hříchem v manželství	15
Jednání s obtížným člověkem	21
Budování duchovní disciplíny	26
Jak se efektivně modlit	32
Překonání úzkostí a starostí	38
Pánova Atakdale	44
Tři volby pro budoucnost	48